

ఆంధ్ర రాష్ట్ర ప్రాథమిక విద్యా మహాసభ

పూసపాటి కుమార వెంకటాచారి రాజుగారు

అధ్యక్షులుగ నుండిరి

(నవ్వీయవిలేజిరి)

ద్వారాపూడి, జూలై 23:— నేటియందు మన ద్వారాపూడిలో గోపాలపురం ఎస్టేటువారి హాజరీయందు ఆంధ్ర రాష్ట్ర ప్రాథమిక విద్యా మహాసభ సమావేశమయ్యెను. అత్యుత్సాహముగా నుండెను. గంజాం మొదలు కల్వకుంట్ల వరకు నున్న జిల్లాల ఉపాధ్యాయ ప్రతినిధులు దయచేసిరి. ముమారు 400 ఉపాధ్యాయులు గలరు. నిడదవోలు, రామచంద్రపురం మున్నగు లేంజీల విద్యార్థి కార్యదళము, జిల్లా విద్యాసంఘ పాఠశాలకులు, లేజరు డిప్యూటీ కలెక్టరు, బిక్రమి వెంకటరత్నంగారు ఇంకను యితర ప్రముఖులును గలరు. ప్రార్థనలతో సభ ప్రారంభమయ్యెను.

ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షుడు శ్రీ దండలూరి వెంకటపతి రాజుగారు ఆసన నాన్న రాజుగారు దీర్ఘమైన యుత్సాహకరమైన స్వాగతము నిచ్చుచు బోధనోపాధ్యాయుని వృత్తి పరమ పుణ్య ప్రదమైనదనియు పవిత్ర మయినదనియు ఉపాధ్యాయుని ప్రోత్సహించుట దేశ కల్యాణకరమనియు అభిప్రాయములు తెలిపి యిట్లు చెప్పిరి.

నయండు జీవనాధారము సంపాదించుటకు నవలంబించు వృత్తులలో బెక్కింటికి విద్య యాధారముగలదే విద్య నేర్వవలసిన యావసరము ప్రతివానికగలదు. ప్రస్తుతకాలమునం దననకము మరింతయొక్కవ. కానన నిర్మాణభలకు, పట్టా పారి కుక్క సంఘములకు, స్థానిక జనపదసంఘములకు సభ్యుల నెన్నుకొను స్వాతంత్ర్యము ప్రజల కొపంగబడుటచే బెక్కి కారణములవలన వోటదనకు విద్య యత్యంతావశ్యకము. అందుచే దేశములో నధిక విద్యావ్యాప్తికి బాధ్యతవహించిన సంఘములే గాక ప్రభుత్వమువారును ప్రజలును తోడ్పడవలయును. నిర్బంధవిద్య నెలకొల్పవలసిన సమయము తలపించినది. దొరతనము వారు చట్టములు నిర్మించి నిర్బంధవిద్యకు సమ్మతి నొపంగినను ఈదేశములో బెక్కిరాష్ట్రము లాచట్టము ననుసరించి సర్వత్ర నిర్బంధోచిత విద్యను ప్రసాదించలేకున్నది. మనమదరాసు రాజధానిలో కొన్ని పట్టణములవారు సాహసించి నిర్బంధోచిత విద్య సాగించుచున్నను కావలసినదానిలో కతాంతమైన గాకున్నది. స్థానిక సంఘములకుడ నవలంబింపవచ్చును గాని యింతటి కేంద్రాధికారములలో గాని నిర్బంధోచితవిద్య ప్రారంభింపబడలేదు. కారణము ధనాభావమే. స్థానిక సంఘములకు పారి సభ్య సంఘములకు ధనసహాయ వినియోగమున చేయుటకు ప్రభుత్వమువారియొద్ద ధనములేదు. ఎప్పటికప్పుడు ప్రజలచే నధికారము సాగించుచు వందలు వేలు జీతములు గైకొను పెద్ద యాద్యోగీయుల వేతనముల యభివృద్ధికి సామ్యు చాలకున్నది. ఇంకేలగు నిర్బంధవిద్య నెలకొల్పబడును. ఇంక నన్నిటికి రైతు కనలకుచున్నాడు. ఏదోవిధమగు పేరుపెట్టి పన్ను లింకను విధింపవలయును. ఇంకొక్క గడ్డిపరక బరువు వేసినట్లొ నొంటి పడుము విరుగనంతటిపెట్టిలో రయితులందఱు పీరు పన్నుల హెచ్చించిన నిలువలేరు.

విద్య

జెనుకటిమలయగు సర్ పాత్రోవారు విద్యావ్యాప్తికి గొంతక్కడిచేసి 500 మందియందు గ్రామములలో బడే యుద్ధి తీరవలయునను బోక ప్రభుత్వమువద్దె. రైతులు తల్లిదండ్రులచేత పన్నుతో స్థానిక సంఘములు బడులు సావితముల కలవాలుచేసిన ప్రజల నూతన పాఠశాల స్థాపన కార్యమునకు ప్రోత్సహించుటకు లబియింపు తిలకింతురు గాని తాము స్వయముగా జరుగుచున్నవి. దలంపరు. అందుచే జీవనాధారములేని యొక ప్రయత్నం విద్యాపటిపుండు ఒక గ్రామము వెలికిగొని తానే తమలను నుమిను ఉపాధ్యాయులందున పాఠశాలపెట్టుకొని. దొర తనమువారి సంగతి గ్రాంటు నాసించుచున్నాడు. ఈగురుకవియ్య హ్యాయనకున్న స్థామనస్యముమీద నేర్పడినదికాదు. కావున ఉపాధ్యాయులకు తనకు దోచినవిధమున కార్యము నిర్వహించుకొనును. దొరతనమువారు యిచ్చుగ్రాంటు జీవనాధారమునకు జాలరు గావున నధిక విద్యావంతులు సంతోషపాల నిల్చుబోరు. ప్రజలు తమకు విద్య యవసరమైనను అంతగా బాటించక యుదాసీను లగుచున్నారు. ఇప్పటివరకు మనదేశమందలి విద్యా వ్యాప్తి చెల్ల నామరమున్న మొక్కవోలే నెదుగు బాదుగులతోక గుంటువులు పూయించుచున్నది. ఒక్కయంశము మీకు తెలిసినట్లొ నావాటయందలి నశ్యము మీకు గరతలాములకమగును. మీరేవ శకాలమైన దుటకంపుడు. మొదటితరగతిలో నెక్కువ బాదుగు విద్య నాశించి చేరుచున్నారు. క్రమముగా నాలుగవ తరగతికి అచ్చుపరికి సంఖ్య తగ్గిపోవుచున్నది. తొలితరగతికి

మనకొనువారు నేర్పినది మరచిపోవుచున్నారు. కావున మన దేశమందు విద్యాభివృద్ధి ప్రజల యభిలాషానుగుణముగా వృద్ధి పొందుచుండుటలేదు. ఇంకొక యంశమువలన దొరతనమువారికి మన విద్యాభివృద్ధియందుగల యుదాసీనత స్పష్టపడును. దేశము లన్నింటిలో నగుచుండు విద్యావిషయక వ్యయమును పరిశీలించితే మేని 10 ఏండ్లకుమునుపు ఆమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములలో లబియొక్కంటికి రు 16 లను ఇంగ్లండుదేశములో రు 7-8-0 లున్న అస్ట్రేలియాలో రు 8-7-0 లున్న ఈ తీరున వ్యయపడుచుండగా 88 కోట్లు జనసంఖ్యగల మనదేశములో తలయొక్కంటికి రు 0-8-6 వ్యయమగుచున్నది. ఆరాజ్యములో నూటికి 86 చదువు నేర్పినవారున్నారు. బ్రిటిషిండియాలో నూటికి 7 గురు విద్యనేర్పినవారు. ఈపాటియైనను స్థానిక సంఘములు ఎయిడెడు పాఠశాలలు విమనపాఠశాలలు సహాయ మొనర్చుచున్నవి. ఇందు విద్యావ్యాప్తిచేయుట వృత్తిగా గైకొనిన యుపాధ్యాయుల లభికాభివృద్ధి గాలయాపన నేయుచున్నారు. ఉపాధ్యాయులను నిత్య సంతృప్తపరచుటగా నుంచవలసిన బాధ్యత ప్రజలకుండును పరిపాలకులయందును గలదు.

పూర్వము మనదేశములో గురువులయందు భక్తి ప్రపత్తు లధికముగానుండి గురువులను దైవసములుగా బూజించుచుండిన దినములుగలవు. అప్పటిగురువులకు జీవనాధార విషయమున జీత కలగకుండునట్లు ప్రజలు బాధ్యతవహించిరి. అప్పటిగురువుల విద్యాపటిమును దలంచినను ఆతని యవసరమును ప్రజలు పాటించువిషయము యోచించినను ప్రజలంతటి భయభక్తులు చూపుటకు దగినంత కారణముండెను. ఇప్పటి యుపాధ్యాయులలో స్థానిక సంఘములకును దొరతనమువారిచే నియమింపబడిన పరీక్షాధికారులకును లాంగి వారి చిత్తవృత్తానుసారముగా విద్యా ప్రదాన మొనర్చుచుండుటకు దోడు ప్రస్తుతోపాధ్యాయుల విద్యాపట్టుత్వముగూడ మిక్కిలియల్పమై గ్రామవాసుల కంతగా నుపకరించువాడుగా నుండకపోవుటయు తలపించినందున ప్రజల కంతగా భక్తితాత్పర్యములు లేకుండెను. జీతమె గ్రామీణుల తీసికొనుచున్నను అదివారి జీవనాధారము గాకాల గ్రామవాసుల యొద్ద చేయిచాపవలసిన అవసరము కలవాడగుటచే గౌరవము గోల్పోవుచున్నాడు. పూర్వపు గురువులను ప్రజలు పోషించినమాట నిజమే. అప్పుడు ప్రజలే భక్తితాత్పర్యములతో బ్రతిమాలి యేదేనియొసంగెడివారు. ప్రస్తుతోపాధ్యాయుడు ప్రజలకు గౌరవానివాడై వారిని యాచించుచున్నాడు. ఇదియేభేదము.

ఉపాధ్యాయుడు దత్తంతాపసోద్యోగి యనియు వాని మూలమునే విద్యావ్యాప్తికిరి లోకమునకు మేలు జరుగవలయుననియు వానిశ్రమ నిష్ఫలము నిష్కల్పమునై యున్నదని యెరింగియు జీవనాధారవిషయమున నీదుర్గర మౌనకాలమున నుపాధ్యాయుడు నిష్కల్పముపడునట్లు నేయుట తత్సోమకభారము వహించినవానికి దలంపులుకావాలి? అధిక జేతనము లందుకొనుచున్నవారి జేతనముల యభివృద్ధి చేసియుండియు ప్రప్రథమమున యోచనలోనికి దీసికొనవలసిన మిమ్ము మరచియుండుట విపరీత కాలవృత్తానమని తలంపవలసి వచ్చుచున్నది.

ఉద్యోగీయులలో నుపాధ్యాయుడు

జీతము గొట్టెతోక పనినేతకు గాడిపీపు తృప్తియో, మేతకునొం టెయ్యక బని! మేకలగాచెడి గొల్లవాడు ప్రభాతికితల్లి యొకనధికారము చూపగబోడిమేక యారీని సుండుమధును విరించి విధించి పుంజెనెజ్జలన్.

తక్కిన యాద్యోగీయులవలె నధికారములేనివాడగుట చేతని నెండని కృష్ణదృష్టితోచూచినను బోధకుండు కొయ్య బొమ్మకాక లిండి నక్షేపించు జీనముగల జంతువనియు కాపురములేని పశ్యానికాక భార్య పిల్లలుగల సంసారియనియు పోలేరుకాక గౌరవము నిలుపుకొనవలసిన విపరీతకాలము దాపరించుటచే నెట్లధిపంపుములు రెంజిసంఘములు తాలూకా సంఘములు మండలసంఘములు రాష్ట్రసంఘములుగా నేర్పడి మీ యభిలాష అధికార్థులకు జెల్పిండుకొనుటలో దోషములేదు.

ఉపాధ్యాయులారా! విద్యాప్రదాన ప్రభుత్వమనకుల! అంతటితో యిట్టిపథిలపని తీరలేదు. అంతమాత్రపుపనికి ప్రజలు మిసభిలకు ప్రోత్సహ మిచ్చుటయుకాదు. మీరు నేయుకార్యము ప్రజలకు మేలుగాని కీడుగానినీయును గాన ప్రజలసహాయముతో గూర్చబడిన యావధిలలో మిమ్ము బరిపాలించు విధానము మీరువ్యాపింపజేయు విద్యావిధానము మీలన దేశమునకు కలుగుచున్న యపకారవిధానము దేశకాల పాత్రానుసారము యోచించుట కీంధు తోడ్పడవలయు. అందుచే నిట్టి రాష్ట్రసభ లుదారస్వభావము ఉన్న తాతయములు యోచించుచు ధోరణతనమువారి యుద్దేశము ప్రజలయభిలాష రెండును అనుకూలముగా సంబంధించు మార్గముచెలికి మీ ప్రదానము మా కక్కరనచ్చునట్లు తగినవిధానము మారయవలయు.

స్థానిక సంఘములనీయు విద్యా వ్యయమునకును ఎయిడెడ్ పాఠశాలలకును దొరతనమువారు ద్రవ్యసహాయము నేయుచుండుటచే వారిచే నియమింపబడు పరీక్షాధికారికి మీరు లాంగి తీరవలయు. లేకున్నచో గ్రాంటు దెగగోయు సాధనము నూదించగలదు. స్థానిక సంఘములు జీతములిచ్చుచు గాన మీకు బోషణాధికారులయ్యుట వారికి లాంగి తీరవలయు. లేకున్న మీకు

పీలుపడని ప్రదేశమున మార్చివేయును. మీరుమిక్కిలి మీసదవినండి తొలగింపగలకు. ప్రస్తుతమున గొన్ని స్థలముల నీ యుధ యాధికారులకు సరిపడక సంఘర్షణ జరుగుచున్నపు డుపాధ్యాయునిపాట్లు దేవునికెఱుక. సమస్తాధికారమునుగల రాజ్యాంగములోనే ద్వంద్వప్రభుత్వము కళంక పూరితమగునపుడు వీరికి మాత్రము ద్వంద్వపాలనమువలన మేల్కెల్లు సమకూడును. ఇట్లే నల మీకు మఱియొక అధికారవ్యయ పుష్టింపబడినది. మండల విద్యాసంఘము లేర్పడినది. ఇన్నియును విద్యావ్యాప్తి కనుకూలమగువిధాన మేర్పడుటకే యోచనవికాని యనుభవములో నది మృగ్యమగుచున్నది. ఆయాసంఘములకు దొరతనమువారిచే నియమింపబడినను ప్రజలచే నెన్నుకొనబడినను మాటసాగుటయే పని చేయుచున్నది గాని యితరములకు అవసరలక్షణము లంతగా వైకిరాకున్నవి విద్యావంతులుకాని స్థానిక సంఘసభ్యులును మండల విద్యాసంఘసభ్యులును ఉపాధ్యాయులు ఎయిడెడ్ పాఠశాల యజమానులను బెడరించుకాలము వచ్చినది. ప్రపంచవాయువు అఖండ కరధారావృష్టి పర్వతోపమాన తరంగములు గల మహాసముద్రములో నిరవాయముగా నోడ నడుపవలసి వచ్చినప్పుడు నావికునకుగాని యందుండు ప్రయాణములకుగాని సర్వసౌకర్యములేది. మీ ప్రాతినిధ్యములేని సంఘములు మిమ్ము వాంఛించు ప్రజలకంతగా భీతిలేని విద్యావ్యాప్తికావో మీపరి నెరవేర్చుట ఇట్టిసమయమున మీవలన దేశకల్యాణమునకు నానగొనుట తృప్తికరములుగాని కార్యములుగా పెట్టుట పరిగణించుచున్నాడు.

పూర్వపు విద్యాబోధకునకును యిప్పటి విద్యాబోధకునకును తారతమ్యమునూపుచు యిప్పటిబోధకులు అధికవిద్యా పరిచయులై క్రమశిక్షా గ్గ గౌరవప్రపత్తులు సంపాదించవలెననియు తమసంఘమును బాపంచుకొని యెక్కువదీక్షతో కార్య సాధన మొనరింపవలెననియు గ్రామపునర్నిర్మాణమునకు తగినంత యూతనోసంగి మెలకువతో పునర్నిరంజనననియు ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షుడు కోరెను.

సభాధ్యక్షుడుగా శ్రీ పూసపాటి కుమార వెంకటపతి రాజుగారు యందుకు తీర్మాన ముమోదించబడెను.

శ్రీ పూసపాటి కుమార వెంకటపతిరాజుగారు సభాలధ్యక్షుల సంగీకరింపుచు నీ క్రింది యుపన్యాసమిచ్చిరి:—

మీరు ఆచరమతో నన్నీ సభకు అధ్యక్షునిగా నెన్నుకొనినందులకు మీకు వందనము లర్పించుచున్నాను.

విద్యావిషయమున మనదేశముయొక్క దుస్థితి మీకు తెలియనిదికాదు. ఈకాలమున ప్రతి నాగరికకల దేశమున నూటికి 10 వందకి లోపుగ చదువురాని వారుండ మనదేశమున చదువ గలిగినవారు నూటికి 8 గురు ఉన్నారు. ప్రస్తుత మన పాలకులైన బ్రిటిషువారి స్వదేశమున 100 కి 8 గురు మాత్రము చదువురాని వారుండురు. మన దేశము వారి సత్వరి పాలనక్రింద 150 సంక్షు మైగానున్నది. వారికి విద్యావ్యాప్తి విధానములు తెలియకపోలేదు. వారికి స్వతస్సిద్ధముగా తెలిసికొను సాధనము కొంత తక్కువ యైనను ఒకరు కనిపెట్టిన మార్గములను అనులలో పెట్టుకొని మెండు. అట్టి మన పరిపాలకులు వారు మన దేశమున ప్రవేశించిన వానిగా చేయుచున్న కృషివలన యిప్పటికి మనలో నూటికి 8 గురు చదువ నేర్చు గలిగినారు. మనలను నిర్బంధపెట్టి చదువు నేర్పించి శ్రమపెట్టుట వారి మతముకాదు. లోకములోని అన్నిదేశములకు చదువు మంచిదయినను మనదేశమున కవి అవశ్యకమవునేమోయని వారికి మనమును కొంత సందేహము లేకపోలేదు. వారి అభిప్రాయప్రకారము మనకు కావలసిన విద్య యాదేశమున విద్యావిధానము 1885 సంల ప్రభుత్వమువారిచే నిర్ధారణ చేయబడినప్పుడు నూదించబడినది. చదువు నేర్చుకొనిన ప్రతిభారతీయుడు ఆంగ్లేయ అభిరుచులు, అభిప్రాయములు గలిగి భారతదేశమును నిరముగా ఎప్పటికి బ్రిటిషు సంబంధము నే కొడుచు తమ్ములమున అట్టి సంబంధమును ఎప్పటికి నిరముగా నుండవట్లు చేయువారు కావలెను. వారనుకొనినట్లు వారి విద్యావిధానము అట్టిఫలితమును యివ్వకపోలేదు. ఆంగ్లేయ విద్య నభ్యసించిన మన సోదరులు కొంతమందికి మన దేశీయ ఆచర్యములయందు ఆచారములయందు ఆసహ్యత జనించి ఆంగ్లేయ నాగరికతయే నాగరికతగా పెట్టుకొని నల్లదొరలుగా తయారై నారో మీకు తెలియని సంగతికాదు కాని రానురాను అట్టి వ్యాపారము తగ్గి దేశమునకు మన జాతీయ సాంప్రదాయముకు తగిన విద్య వన కుండవలెనను ఆలోచన వనకు యిప్పుడు కలుగుచున్నది. మనకు గరపబడుచున్న విద్యకును మన మామూలు జీవితమునకును సంబంధము లేకపోవుటయే ప్రాథమిక విద్యావ్యాప్తికి ముఖ్య అటకముగా నేననుకొనుచున్నాను. మనదేశమున 100 కి సుమారు 90 మంది గ్రామవాసులే. ప్రజలలో ముప్పాతిక మందికి వ్యవసాయసంబంధ జీవనమే. మన పాఠశాలలో వారికి ఉపయోగించు విద్య తక్కువ. ఇట్టి పితలో ప్రజలకు మన పాఠశాలయందు విశ్వాసము, ఆమోదము లేకపోవుట ఆశ్చర్యకరము. మన ప్రాథమిక పాఠశాలలో చదువుకొని 40 వరకు వారు నేర్చికొనిన చదువును మరిచి చదువురాని వారుగుచున్నారని విద్యావ్యాప్తి అత్యల్పముగా జరుగుచున్నది. గత జనాభాను

బుడిసవి.

లావణ్యం జూలై 25-26 న్యూఢిల్లీలో రాజకీయ పరిశోధనా సంస్థకు పాటి కాలితో సహా 45 గు సాక్షులకు సమన్వయంపను ముద్దాయి గోరగా జిల్లా న్యాయాధికారి నిషేధించెను. దాని పై ముద్దాయి ఉప్పలచెయ్యూ డివిజను ఫెంచీ రిఫరచే సెనరని తెలియజెప్పిరి.

చెల్లిగ్రాములు:—హిందూదేశపు సరిహద్దులలోని చెల్లిగ్రామములకు సంబంధించిన తగాదాలు ఆయా పోస్టు మాన్యురు జనరలు గార్లకు విదేశ తంత్రవార్తలరూపిైన తగాదాలు తెలుగులు అందు అస్సాంసరిగ్లు పోస్టుమాన్యురు జనరలుగారి కిని తెలియజేయవలెను.

రాకపోకలు:—ఆర్. కే. వణ్సుగంజెట్టిగారు నేటి ఉదయం కలకత్తానుండి వచ్చిరి.
కే. టి. పాలుగా గతరాత్రి కలకత్తాకు వెళ్లిరి.
చెన్నపురి నాననభట్టులకు శ్రీయుత పిల్లలపత్రి అంజనేయులుగారు నిన్నటి ఉదయము మదరాసుకువచ్చిరి నేటి రాత్రి మొయిలలో తిరిగి తెనాలి వెళ్లుచున్నారు.

భారత కాంగ్రెసు మహాసభా సన్మాన సంఘము:—కేంద్రాలకు ఎన్నుకొనుటకు ఈనెల 30 వ తేదీ సాయంకాలము 5-45 గంటలకు చెన్నపురి హంటురోడ్డులో మహాసభా హాలులో సన్మానసంఘసభ జరుగును. రాష్ట్ర వాసులందరూ సన్మానసంఘమున చేరగోరవలెను. ఇదివరలో చేరినవారు గుఱుము చెల్లింప గోరవలెను. అని కార్యదర్శి ప్రకటించుచున్నారు.

మోటారురైల్వే

మధురకు ఇరువైపులగు రెండు ముఖ్యవృత్తాములగు చోళనందాన్ తిరువంగళం ఆరు యార్డుల మధ్య తిరుగుటకు దక్షిణ ఇండియా రైల్వేవారు 70 మంది ప్రయాణికులకు సరిపోవు సింట్లెస్సు రైలులు మోటారు కోచింగు సర్వీసును ఏర్పాటుచేసెదరు. సాధారణ 8-వ తరగతి టిక్కెట్లు రేట్లే దారికిని వర్తింతును.

మంత్రిల ప్రచారము

ఉదకమండలము, జూలై 28—గౌ. ఎ. రంగనాథ ముదలియారు, గౌ. ఆల్. ఎ. ఆర్. ఆర్. గొంగ్గొస్వామి ముదలియారు గార్లు మదరాసునకు బయలుదేరనిశ్చయించిరి. మంత్రిలందరూ తమకొంతిని వెల్లడించి, ఇండియా ప్రభుత్వము వారు విడిచిపెట్టిన ద్రవ్యములో తామెంతవచ్చించినది వివరముగ చెబుపకెంచినని తెలియుచున్నది. ఇందుకొరకు ఒకటిరెండు ఏకారంగసభల జేయవచ్చును. రాజప్రతినిధి యుదకమండలము వచ్చులోగా మరల ఏరు అనిటికీ చేరుదురు.

మద్రాసు కార్పొరేషను కలరా

అల్పవృద్ధులకు ఖాళుగారు రాబోవు కార్పొరేషను సభలో యీ క్రింది తీర్మానము సుపాదించెదరు.
ఈ నగరములో కలరా వ్యాధి వ్యాపించుచుండుటచే ఈ నగరములోని విద్యాలయలను పదిహేనుదినములు మూయవలసినదని నగరములోని కళాకాలం హైస్కూలులయొక్క ప్రధానోపాధ్యాయులకును విశ్వవిద్యాలయ వైసు చాన్సలరు గారికిని యీ కార్పొరేషను సభవారు మనవిచేయుచున్నారు.

అక్రమ ప్రవేశము

ఎక్కారు పోలీసుకోర్టు

మాల్తే వివాహమున అప్పాకొరై మొదలియను నతడు యస్. సి. కే. ముదాలయనుచు. కోశాధికారిగవన్న ఆర్వారమునందురు యింటికి జూన్ 1 వ తేదీవచ్చి తన్ను పేరుతోపలిచి కెన్నెట్కోర తనను పిలుచుచున్నారని పత్కెను. అంతట ఆర్వారమునందులొకరు మూడును వెలుపడికెళ్లగ "గాంధీజై" యను కేకలు వినుపించెను పిమ్మట ఇంటిపై రాళ్లు పడుగు కెంతులు పగులు జరిగెను. ఒకగాజు దీపము కుప్పియున్న పోపోయెను. అని ఫిర్యాది ఆర్వారమునది సాక్ష్యమిచ్చెను.

రాజమండ్రినిగూర్చి విచారించినపిమ్మట మ్యాజిస్ట్రేటు గారు మద్రాసు అప్పాగూరై మొదలిపై "అక్రమ ప్రవేశము"నకు నేరమారోపించి కేసును ఆగస్టు 9 వ తేదీకి వాయిదావేసిరి.

నవ్వనదీ వివాహము

హిందూ మహిళా లక్ష్మీ విలాస సభవారు తిరువలి క్షేత్రీ వెంకటరంగంపై వీధిలో "సాగరునకు"ను సప్తనదులకును వివాహము జరుపబడినది. యీసభావ్యక్తులగు మమశ్రీయం లక్ష్మీ అమ్మగారు కొలదికాలముక్రిందట మైనూరు మహారాణిగారితో కలిసి తీర్థయాత్రను సేవించియుండిన కాలమందు సప్తనదుల పవిత్రోదకములను సేకరించి యుండిరి. గంగ, సింధు, నర్మద, తపతి, గోదావరి, కృష్ణ, కావేరి యుదకంబులు కొనిరాబడినవి ఈనెల 4 వ తేదీని గొప్ప యారేగింపు జరిగెను ఊరేగింపు అయినపిమ్మట 30 కేర్ల బియ్యపు అన్నమును పెరుగును యీపవిత్రోదకములతో సహా సముద్రములో కలిపిరి.

ఈక్రతువుల దేశము కుభిక్షమై పర్యేజనాః కుభిక్షోభంతుః ఈయుదకములను సేకరించుటకు తోడ్పడిన మైనూరు మహారాజావారికిని మహారాణిగారికిని పరిపూర్ణాయురారోగ్యములు కలుగుగాకయని యుత్సవప్రేక్షకులందరును ప్రార్థించగలందులకై అభ్యర్థనలు కోరెను.

మదరాసులో కలరా

ప్రధానమంత్రి కార్పొరేషను కార్యవర్గముతో సంభాషించుట

ప్రధానమంత్రి గౌ. డా॥ కుబ్జరాయనుగారు కేంద్ర కేరీయటు కార్యాలయమునకార్పొరేషను కమిషనుగారితోను ఆరోగ్యశాఖ ఉయ్యర్లరు ల తోను మదరాసు నందలి కలరా వ్యాధ్యుని వారిం చుచు విషయము మాట్లాడిరి చెడుహిల్సునందలి నీరు పరిశుభ్రమయినదనియు యీ నీటివల్ల వ్యాధ్యుమ్యాపించుచున్నదనుచుం? నిరాధారమయినదనియు, నగరవాసులు బాంసీరునుగాక మళాయిస్లీనే నీలునయుంచి ఉపయోగించిన ఆరోగ్యవంతముగ నుండుననియు చెరక్కు అభిప్రాయమును తెలిపిరి

ఈనూచనను అమలునందుంచుటకు మీ లేదనియు మదరాసులోనీద కుటుంబమువారందరు ఒకటే గదియందు కాపురముండుటచే పెద్దగెన్లలతో నీరుగిలవయుంచుట అసాధ్యమని మంత్రిగారు చెప్పిరి

కార్పొరేషను ఆరోగ్యశాఖోద్యోగి కన్సర్వేస్సీ మున్నగువనులతో తీరిక లేకయుండుటచే కలరానివారణమునకై పనిచేయుటకు ప్రత్యేకోద్యోగి అసరమని వీరభిప్రాయపడిరి.

ఇప్పటికి 188 మందికి కలరాప్లోకెననియు 98 మరణించి రనియు కమిషనుగారు మంత్రిగారికిజెప్పిరి వ్యాధ్యుమత్తీవముగ వ్యాపించుచున్న దనియు మరణించినవారిసంఖ్య అధికముగ నున్నదనియు మంత్రిగారు విచారమును తెలిపిరి కలరానివారణకై మంత్రిగారు నూచించినవిధమున ప్రత్యేకోద్యోగిని ఒకవారముదినములలో నియమించెదరని అసోసియేటెడ్ ప్రెసువారు తెలియజేయుచున్నారు (ఆ (కె))

రాష్ట్రీయ కార్మిక మహాసభ

ప్రథమ సమావేశము

రెండవ దినచర్య

ఈ క్రింది తీర్మానములు ప్రతిపాదించబడి సభవారిచే ఆమోదించబడెను —

తీర్మానములు

1 కార్మిక సమస్యపరిహరణము చాలా లోపము లున్నవని యు ఆ లోపములను త్వరలో సవరింపవలసిదనియు గవర్నమెంటువారిని కోరుచున్నారు

2 ముఖ్యముగా యీ మద్రాసు నగరములో చాలా కార్మిక సమస్యలు అల్లరులు హింసలు జరుగుచూ వచ్చినందున ఇట్టి కార్మికసమస్యలను పరిష్కరించుటకై సమాధాన సందాయక పంచాయితీ సంఘములను ప్రభుత్వమువారు త్వరలో నెలకొల్పవలెను.

3 ఏదే పరిశ్రమలకు సంబంధించిన కార్మికసంఘములలోని అధిక సంఖ్యాకులు కోరుదురో ఆ యా పరిశ్రమలయొక్క కార్మికలకు నెలసరి జీతముల పద్ధతిని తీవ్రపరిచి వారము ఆ ఖరుకు ప్రతి వారమును దీ తములను విధాయకముగా ఆ యా పరిశ్రమాధికారులు చెల్లించవలసినదిగా, గవర్నమెంటువారు శాసనమును ఏర్పాటు చేయవలెను.

4. రాష్ట్రీయ శాసనసభలోను పాత్రాజ్య శాసనసభలలోను కార్మికప్రతినిధులుగా కొన్ని సభ్యులను గవర్నమెంటువారు నియామకముగా నుంపవలెను.

5. వి. వి. గిరిగారు అంతర్జాతీయ కార్మిక మహాసభలో భారతప్రతినిధిగా జనీవాలో భారతకార్మిక విషయములను వివరించినప్పించుటకు వారికి స్వాగతము.

6 ఇప్పుడున్న కార్మికసంఘములకు ప్రతి కక్షగా క రాష్ట్ర గా రాధికారులు వేరే ప్రేమ యూనియనులకు నెలకొల్పి ఇప్పుడున్న కార్మికసంఘములకు భ్రష్ట మొనర్చుచు కర్మాగారాధికారియొక్క వైమన్య భావమును యీసభవారు గర్హించు చున్నారు.

7 కార్మికలందరును స్వదేశీవస్త్రములనే ధరించవలెను.

8 కార్మిక సంఘమువారందరూ గ్రామాదులలోని కర్షకజనులనుగూడ తమతో ఏకీభరించుటకు కృషిచేయుచుండవలెను

9 మన్యపానమువల్ల పాటకపు జనము పాడైపోవుచున్నారు గమర యీమద్యపానన్యసనమును నిర్మూలించుటకు శాసనము నేర్పరచాలసినదిగా ఆహ్వానికాఖా మంత్రిగారిని యీసభవారు కోరుచున్నారు

10 పనివాండ్రకు వృద్ధాప్యపు పింఛనులను ఏర్పాటుచేయవలసినదిగా ఫ్యాక్టరీదారులను గర్హించియు గవర్నమెంటు వారు శాసనము చేయవలెను

11 దక్షిణయిండియా రయిక్స్ కంపెనీ అధికారులు తమ నెలసరి జీతగాండ్రువలెనే దినబల్లెపు పనివాండ్రుగూడ ప్రావిడెంటుఫండు ఏర్పాటుచేయవలెను

12 ఒక సంవత్సరము నిలకడగా వవుకరికేసిన పనివాండ్రుగూడ పర్మనెంట్ నవుక్కు జాబిలోలో జేర్చి పింఛను వగైరాల అర్హతను మద్రాసుకార్పొరేషనువారు యివ్వవలెను. గవర్నమెంటు ప్రింటింగ్ ఆఫీసులలో బిమ్మక్తా పనిచేయించే పద్ధతిని రద్దుచేయించవలెను.

రాజప్రతినిధివర్తనము

కోర్గాను, జూలై 27 — రాజప్రతినిధి దంపతు లీదినమున ఫలహారానంతరము, మారిసుప్పయువద్ద బంగారుగనుల దర్శించిరి

తెంగళూరు, జూలై 27 — రాజప్రతినిధిగారు గతరాత్రి రెసిడెన్సీయందు దర్శనజేసి, బిరుదులను సనదులను పంచిపెట్టిరి. (ఆ (కె.))

తెంగళూరు, జూలై 28 — రాజప్రతినిధి దంపతులీను ధ్యాన్ము గుర్రపుపండ్లములంగమను దర్శించి అచ్చట పండెములను విజయమందినవారికి బహుమతుల పంచిపెట్టిరి.

నోటిసు

యేబూరుడ్డిప్రీక్టు మునసబుకోర్టులో

OS 132/1927

వాదిగారు:—శ్రీరాజా శోభవల్లభ అప్పారావు బహద్దరు జమిందారులుగారు

VS

ప్రతివాదులు ఘంటా ముబ్బయ్యవగయిరాలు. వాదిగారు తమ యజ్ఞేటులో చేరిక కామవరపు కోటమురాలోని కామవరపుకోటమద్దకూరు గ్రామములలోనున్న వాదిగారి తాలూకు ఫారెస్టులోవాదిగారి అనుమతి లేకుండా ప్రతివాదులు కలప కొట్టి నందుకు damages రా బట్టుకొనుటకున్నా సదరు ఫారెస్టులో ప్రతివాదులు లేక యితర కామవరపు కోట మద్దకూరు గ్రామములలోని భూములరహితులు యెవ్వరును పశువులనుమేపుట, కంప, కట్టె, పుల్లనిమిత్తము చెట్లనుకొట్టకుండా పర్మినెంటు ఇంజక్షను యిప్పించుటకున్నా ప్రతివాదులు లైసెన్స Representative Capacity లో యీదావాను దాఖలుచేసినారు. సదరు దావాది 2-8-27-వ తేదీకి వాయిదావేయబడినది. వాదిగారియొక్క హక్కును, dispute చేసే కామవరపుకోట మద్దకూరి గ్రామములలోని భూములరహితులు ఆతేదీకి కోర్టుకు హాజరై యేమైన ఆక్షేపణలున్నయెడల తెలియ జేసికొనవలెను.

(Sd) S. SITARAMAYYA B A. B. L.,

High Court, Yakkal, ELLORE,

కలకత్తా, జూలై 27:—వ్యవసాయ విచారణసంఘము వారు శేటిదినము కలకత్తా చేరి ఇంకను సహజములు కలకత్తాలో నుండెదరు.

డిల్లీ, జూలై 27:—ఆర్యసమాజమువారు ఆగస్టు 7 తేదీ దేశమునందంతయు సభలు నిర్వహించి హిందువులను స్థితి విషయమై ప్రభుత్వమువారి నిరాదర ను ఖండించుదు తీర్మానములు గావించెదరు. (ప్రీ (పె)ను)

డిల్లీ, జూలై 27:—ఉదయపూరు సంస్థానమువారు దినంబరు తెలుసులను పీడించుచుండుటచే జూలై 21 తేదీ హర తాళముజరప కేసులు తీర్మానించుకొనినది తెలియుచున్నది. (ప్రీ (పె)ను)

కొల్కత్తా, జూలై 26:—కాలనీలకార్యదర్శిగ పనిచేయుచున్న ఆర్యసమాజమువారు రాబోవు సంవత్సరము జూన్ కెలలో మత సిల్లాను ద్వీపములను పర్యటన మొనర్చెదరు. సంస్కరణములను మే పీఠములపై సందర్శించెదరని తెలియుచున్నది. (ప్రీ (పె)ను)

బళ్లారి, జూలై 27:—భారతదేశ ప్రధాన నేనాధిపతి సర్ విలియంబర్డువద్ద గారు నిన్నటిదినము సాయంకాలము సెన్సెట్టివలె బళ్లారి చేరిరి. కంటానుమెంటు వాస్తవ్యుల రాయ బారము వీరిని సందర్శించిరి. నేడు మధ్యాహ్నము సెన్సెట్టివలె లో సికందరాబాదు వెళ్లిరి. (ఆ. (పె))

నాగపూరు, జూలై 27:—కడపినకాసనసభ సమావేశములో మధ్యపరగణాలయందలి రామోజిల్లాలో కల్లుదుకాణము లన్నిటిని తీసివేయవలయునని ఒక తీర్మానము ఆమోదించబడెను. మధ్యపరగణాల ప్రభుత్వమువారు ఈ తీర్మానమును అంగీకరించిరియు 1926 సంవత్సరము జనవరి 1 తేదీనుండి ఆములను దుండెదరనియు తెలియుచున్నది. (ప్రీ (పె)ను)

బొంబాయి, జూలై 27:—శేటిదినము స్ట్రీటులలో 1500 మంది హాజరయిరి కుల బొంబాయికివచ్చిరి. ఆఫ్ఘనిస్తాన ప్రభుత్వమున మంత్రిగనున్న సులాంతురామ్మకు ఖానుగారు ఈ స్ట్రీటులలోవచ్చిరి. ఆఫ్ఘనిస్తాన ప్రభుత్వము వారికి స్వాగత మొసగెను. (ఆ. (పె))

మంధోల్, జూలై 25:—మంధోల్ మునిసిపల సంఘమున స్వరాజ్యపక్షమువారి నూచనలు నిరాకరింపబడుటచే ఈపక్ష ప్రభుత్వంబురు ఆర్థిక ఉపసంఘ ప్రభుత్వమునకు రాజీనామానిచ్చిరి. నేటిదినము ఎన్నికలు జరిగెను. మరల ఆఫ్ఘనిస్తానము లకు స్వరాజ్యపక్షమువారే సభ్యులుగ నొనరినది అధ్యక్షుడు గోరెను. కాని అందులకు స్వరాజ్యపక్షమువారు అంగీకరింపలేదు. ఎన్నికలు జరగలేదు. (ప్రీ (పె)ను)

బెంగళూరు, జూలై 27:—రైల్వేల చీఫ్ కమిషనరు సర్ కెమెంటు హింద్ గారు ఆగస్టు 13 తేదీ బెంగళూరువచ్చెదరు. మైసూరు కూర్చు ఉదకమంజులకు సరాసరి తపాలాలు పంపువలయుమై మద్రాసు దక్షిణ ఇండియా రైల్వే ఏజెంటు మైసూరు ఏజెంటు పోస్టుమార్షల్ జెనరలు గారితో సంప్రసించెదరు. ఈ ప్రదేశములందలి ఎర్రక సంఘములు స్టాంపులు తపాల బట్టాడ త్వరలో జరుగుపర్వాటులు చేయవలయునని పలుమారు రు కోరుటచే సర్ హింద్ గారు ఇందులకు పూనుకొనిరి. (ఆ. (పె))

విక్టరీ మెమోరియల్ భండు
మై నిధికి యీ క్రింద కమిటీవారు నియమించబడిరి. గౌ. ఖాన్ బహదూర్ మహమ్మదు ఉస్మాన్ సాహెబు బహదూరుగారు సి. ఇ. వుడ్ గారు న్యూఢివానుగారు డి. బి. టి. రంగారావుగారు ఇంజనీరులు బొంబాయి జరగగారు కమిటీవారు త్వరలో సభచే సార్వక చిన్న మెట్టిడిగా నుండవలెనో నిర్ణయించెదరు.

మైసూరు మైసూరు రాక
ఈ కేల 29 తేదీ ఉదయం 8 గంటలకు గవర్నరు జనరలుగారు మైసూరు వచ్చెదరు.

రంగూను, జూలై 27:—రంగూను పురపాలక సంఘ సభ్యులు రాలును రెడ్డాగ్రామ సంఘ సంబంధముగలట్టియు మంచి పలుకుబడిగలినట్టియు దేశ సాభాగ్యమునకు కష్టించినట్టియు మిన్ కింగ్స్ యను వైద్యురాలు జనరలు వైద్యాలయమున మరణించెను. (ఆ. (పె))

మైసూరు మహారాజావారి రజతోత్సవము
మై సూ మ మహారాజాగారి పంచవినీ ద్వారా తీవ్ర సందర్భమున వారికి మద్రాసు వాసులకు మైసూరు రాష్ట్రీయులు సన్మాన సత్కరమును సమర్పించు విషయమై ఆలోచించుటకు ఈ కేల 29 తేదీ సాయంకాలం 5 గంటలకు వై. యం. సి. ఏ. ఎస్సెనేడు భవనమున సభ జరుగెను.

లాహోరు మునిసిపలు ఎన్నికలు
లాహోరు జూలై 25—కడపిన రెండుసంవత్సరములు లాహోరునందలి హిందువులు మునిసిపలు సంఘమును బహిష్కరించిరి. కాని ఈ సంవత్సరము హిందువులు ఎన్నికలలో పాల్గొనెను తీర్మానించుకొనిరి. నేటిదినము ఎన్నికలు జరిగెను. పాల్గొనే 7 వార్డులందు సభ్యులు ఎన్నుకొనబడిరి. హిందు సభ్యులకు ఎక్కువ వోట్లు వచ్చుచున్నట్లు తెలియుచున్నది. అనర్గాలి వార్డు ఎన్నిక ఫలితము ప్రకటింపబడినది. లాహిరాజారాంగారు కేలచిన్లు ప్రకటింప బడినది. (ప్రీ (పె)ను)

దక్షిణ ఆఫ్రికానుండి తిరిగివచ్చినవారు
ఉదకమండలము, జూలై 27—దక్షిణ ఆఫ్రికానుండి ఈవారమున ఉదకమండల స్ట్రీటులలో 164 మంది భారతీయులు తిరిగివచ్చుచున్నారనియు వీరు రాబోవు గురువారము మద్రాసు చేరెదరనియు తెలియుచున్నది. వీరికి పనులను ఇప్పించువిషయమై మద్రాసు ప్రభుత్వమువారు ప్రయత్నములు గావించుచున్నారనియు తెలియుచున్నది. ఇందులకు ఒక ప్రత్యేకోద్యోగి నియమించబడెదరనియు అతడు లేబరుకమిషనరు ఉత్తరువుల ననుసరించి పనిచేయుచు రనియు తెలియుచున్నది. త్వరలో ప్రభుత్వము తరువు ప్రకటింపబడును. (ఆ. (పె))

రాయలు కమిషనుసభ్యులెవరు ?

వారము రోజులలో ప్రకటింపబడవచ్చును
కార్తీకపక్ష ప్రతినిధులు
బొంబాయి, జూలై 27:—సంస్కరణల విచారణసంఘము (రాయలు కమిషను) సభ్యులపేర్లు వారము రోజులలో పుగ ప్రకటింపబడవచ్చునని లండనునుండి ఇండియను సేవలు మోరార్జీ పత్రికకువచ్చిన ప్రత్యేక కేబిలువార్త దెలుపుచున్నది. పార్లమెంటు కార్మికపక్షమువారు రెండు ఉద్యోగములకై యీ దిగువ ముగ్గురి నామములను నూచించిరి. కర్నూలు వెడ్డిపుడు, హెన్రీపెల్లె, బెంజామిన్ చార్లసు స్మూరుగార్లు. (ప్రీ (పె)ను)

హిందువుని తురకల శ్రావణమున పూనుట

ఆర్య సమాజులకులు ఏమిచేయుదురు?
మైసూరాబాదు, జూలై 27—దేశముఖులను బ్రాహ్మణులను అను పెద్దపల్లి కాపురములు శ్రీ వెంకట రాజేశ్వర రావుగారిని మహమ్మదీయ మత ప్రకారము మహమ్మదీయ శ్రీశానమున పూడ్చిరి. రాజేశ్వర రావుగారు మహమ్మదీయుడుగా కన్నులు భార్యకు తన శరీరమును మహమ్మదీయ శ్రీశానమున పూడ్చవలసినదని చెప్పెను. ఆపై యాతని భార్య శివ మను లెట్టి నెంటు నాజరుగారిచేతికిచ్చివయవగా ఆయన తండ్రిగారి గోరీప్రక్క వంగ్రన్ గట్టలో పూడ్చించిరి. ఆర్య సమాజులు ఏమయిన ద్రోహము చేయుదురేమోయను భయముచే గోరికాపలా పెట్టించిరి. మొదటినుండి చివరవరకు సమాజులందఱు మనే యుండిరి. భక్త వియోగిని దీడ్చుట వెలిజేరి. వారు రెసిడెన్సీలో నివసించుట మానిరి. (ఆ. (పె))

నే నేడేండ్లనుండి మగనాడనే

పశువుల దొంగతనము
గుర్దాపురం, జూలై 27—16 ఏండ్ల బాలిక నేడు పశువులను దొంగిలించిన నేరముపై విచారణకు తీసికొనిరాగా ఆమె తాను ఏడేండ్లనుండి బాలుడుగనే మొలగుచుంటినని కోర్టువారి కాశ్చర్యము గలుగునట్లు తెలిపెను. మగవానిగనే పురుషుడైనాకరిచేరినది. నా తల్లిదండ్రులు 7 వ ఏటనే మరణించిరి. నేలను గూడ దున్నుచుంటిని. ఒక నాడు యజమానిపై కోపమువచ్చి రెండు ఏడేండ్ల పారిపోతిని. పారిపోవుచుండ పొత్తిసువారు పట్టుకొనిరి. (ప్రీ (పె)ను)

బీహారు స్వరాజ్య పక్ష నాయకునిపై కేసు

కేసు పట్నాకు మార్చబడుట
పట్నా, జూలై 27—బీహారు స్వరాజ్యపక్ష నాయకుడు శ్రీ కృష్ణ సింగుగారిపయి లేబుషేషన్ కేసులో హార్సీసు ఇమాము మొదలగు న్యాయవాది ప్రముఖులు గోరెనట్లు న్యాయమూర్తి కేసు పట్నా కోర్టునకు మార్చిరి. (ఆ. (పె))

అహమదాబాదులో కుంభవృష్టి

ఇండ్లు కూలుట
అహమదాబాదు జూలై 27:—నిన్న కూలిన ఇంటిక్రింద పడిన అడమనిషిని వెలికితీరి. నిన్న 16.33 అంశముల వర్షముగరిసినది. ఇంకను మరియును నేయున్నది. క్రొత్తగ చాల ఇండ్లు కూలినట్లు తెలియుచున్నది. అన్ని పనులు కట్టుబడినవి. గుజరాతు కథియవారులలో గూడ ఇట్టివర్ష మే యున్నదని తెలియుచున్నది. ఈవారము యంగిండియా నవజీవనము ప్రచురింపబడవు. గాంధీగారి వ్యాసములు ఇక్కడకందలేదు. నవజీవన పత్రికాలయము మూయబడినది. వారమువరకు పని ప్రారంభింపబడదు. గాంధీగారి స్వీయచరిత్ర 15 దినములు ఆలస్యమగును. (ఆ. (పె))

రైలుకట్టలు పలుచోట్ల తెగుట

వర్షమే కారణము
బొంబాయి, జూలై 27:—బి.వి.సి.వి. రయిల్వే మే శేజరు ఇట్లు తొలినంపియున్నాడు. "గట్టు చాలచోట్ల తెగుగజజులు మేరతెగును 10, 15 రోజులవరకు సరియయిన ప్రయాణములు సాగవు. బోంబాయి పయన ఇంకను క్రొత్తగ కట్టలు తెగినవని తెలియుచున్నది. ఇదివరకున్న గండ్లు చాల పెద్దవనచున్నవి. వైరులు, పట్టాలు అన్నియు కొట్టుకొనిపోయినవి." ఇర్ష పాతము తగ్గలేదు. (ఆ. (పె))

కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయ భవనమున విక్రయింప నక్కరలేదు

కలకత్తా, జూలై 25:—కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయ సేన టుభవనమున విక్రయింపవలెనా, అక్కరలేదాయన విషయమున చిరకాలమునుండి జరుగుచున్న వాదప్రతివాదము లిప్పుడు భారత ప్రభుత్వమువారి ఉత్తరువులన పరిష్కరింపబడినవి. విక్రయింప నక్కరలేదని ప్రభుత్వమువారి యుత్తరువునందు నిర్ణయించిరి. భారత ప్రభుత్వమువారు రాజధానిని కలకత్తానుండి ఢిల్లీకి మార్చినప్పటినుండియు కలకత్తానందలి తమ ఆస్తినివలె విక్రయించుకొని తీసుకొనిపోవుచుండిరి. కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయ సేన టుభవనము తమ సొత్తనియును దానిని విక్రయించెదమరియు ఎవరెక్కువ నెలయొసగిన వారికిచ్చెదమనియు భారత ప్రభుత్వ ఆర్థిక శాఖవారు బెంగాల ప్రభుత్వమువారికి వ్రాసిరి. బెంగాలు ప్రభుత్వమువారు, ఆర్థిక చిక్కులందుండుటచే తాము కొనలేమని దెలుపుచు భారత ప్రభుత్వమువారి లుబధ్యమును తీవ్రముగ నిరసించిరి. భవనము నూర్కొను క్రమంలో నున్నది. యజమాని యెబడైనను మాకక్కరలేదు. ముఖ్య భవిష్యములనుండి ఎవరు వెళ్ల గొట్టలేదు. మావద్దననులేదు. అంధుడే భవమిచ్చి ఆభవనమునుకొనలేము అని బెంగాలు ప్రభుత్వము వారనిరి.

భారత ప్రభుత్వమువారు తమ కైఖరిని తిరిగి విచారించుకొని భవనమును కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయమువారికి యిచ్చుట తీర్మానించుకొనిరి. (ప్రీ (పె)ను)

ఆంధ్ర పత్రిక

1927-వ జూలై నెల 28-వ తేది

గురువారము

భారతీయ నౌకాదళము

శ్రీమద్భారతీయ నౌకాదళము

నవ 2. యచ్. శివస్వామి అయ్యరుగారి పోలు మితవాసప్రముఖులుగూడ పార్లమెంటు సభ వారు నిర్మించిన నౌకాదళచట్టమును సమర్థింప జాలకున్నారు. శివస్వామి చట్టపుస్వభావమును గ్రహించుచున్నాడు. అశాంతియేటకు ప్రతినిధి లో ముచ్చటించుచు, భారతీయాశయములను సఫల పరచుటకుగాక, ఇంపీరియల్ వ్యవహారములకొర కీ చట్టము నిర్మితమయినట్లు, అయ్యరుగారు భావించు చున్నారు. విరియూహకు కారణ మేమని యడుగ వచ్చును. నౌకాదళము ఇండియా ప్రభుత్వవశము నందుగాక, బ్రిటీషు ప్రభుత్వవశమునందు యొక కారణము. భారతీయులను నౌకలలో నియ మించవలయునను నిధిని చట్టము సూచించకబోవుట మరియు కారణము. బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారు నౌకాదళమును ప్రపంచములో నేభాగమునందయి నను నుపయోగించుటకు ఏలుండుట, మూడవ కారణము. అటు వినియోగించునపుడు, దాని కగు ఖర్చు నయినను బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారు భరింపవలయుననువిధి లేకుండుట విచిత్రము. సైన్య ముపై శాసనసభల కెట్టియధికారము లేనపుడు, నౌకాదళముపై కేల యుండవలయునని, విట్టరు టనుగా రచించుచున్నారు. ఇందుకు శివస్వామి అయ్యరుగారు తగిన ప్రత్యుత్తర మొసగిరి. ప్రస్తుత సైన్యవ్యవహారములపట్ల భారతీయులు అసంతృప్తి నెప్పటికప్పుడు పెల్లడించుచునేయున్నారు. సైన్య వ్యయమును నిర్ణయించుటకు భారత శాసనసభ కధికారముండవలయునని కోరుచున్నారు. అట్టితరీ, క్రొత్తగ నౌకాదళచట్టమును నిర్మించుచున్నపు డయినను, ఎక్కుడు వి శాల సూత్రముల సవరింబడదా ?

భారతభూమి ఎంతకాలమునకయినను సైనిక నౌకాదళవ్యయమును నిర్ణయింపజాలదని, యిప్పుడు గూడ నిరూపింపవలయునా? ఒకలోపము నికొక లోపమునకు పోతువుగ జూపుట పాడిగాదు. హిందూదేశ సంరక్షణకొరకుగాక, యితర సమయము లందు బ్రిటీషు నౌకాదళమువారు భారతీయ నౌకాదళము నుపయోగించనపుడు, ఖర్చులను బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారే భరించుట న్యాయము. కాని చట్ట మేమి చెలుపుచున్నది? పార్లమెంటుసభ వారునుమతి లేకుండ హిందూదేశపుడబ్బ నిందు యుత్తము వినియోగింప గూడ దని మాత్రము గలదు. పార్లమెంటు సభవారి యంగీకారముచు బరదాట, బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారి కతిసులభము. చట్టాన్ని నిర్మించునపుడు ప్రయోజనముండదు. అంతిమాశాసనసభవారి యనుమతి లేకుండ ఖర్చు పడదు, కొంతయర్థ ముండును. ఇట్టి గు సవరణలను గానినట్లు, లేదా

పడుమువారు పార్లమెంటుసభలో ప్రయత్నించిరి గాని, ఫలము లేకబోయెను. ఒక్కసవరణయినను విట్టరుటనుగా రంగీకరింపరయిరి. ఇంతియగాక, హిందూదేశ రక్షణకింద, దేనినయినను దీసికొని రావచ్చును. ఏమాత్రము దూరసంబంధ మున్నను చాలును. శాసనసభద్వారా హిందూదేశమునకు కోశాధికారము నీయవలయుననుతలంపులేదనియు, ఏ కొలదిమందియోతప్ప యిట్టికోర్కెను కోరుట లేదనియు, విట్టరుటనుగారు సమాధానము కెప్ప యుండిరి.

విట్టరుటనుగారి ప్రతిపాదనము శివస్వామి అయ్యరుగారికి గూడ విచిత్రముగ దోచినది. కోశాధికారమును గోరని భారతీయు లెవ్వరో చెలి యడు. మితవాడు లయినను, ఈసంస్కరణమును గోరుచునే యున్నారు. విట్టరుటనుగారి యుద్దేశ్యము ప్రకారము, కోశాధికారసహితస్వరూపాల నము చూపుమేరలో లేదని విదిత మగును. అయినను శివస్వామిఅయ్యరు గారు తమ మితవాదవైఖరిని జూపుటకోయన, అనలులేనిదానికన్న ఏదియో యొకరీతి నౌకాదళ ముండుటయే మేలని, తెలుపు చున్నారు. కుండేటిపరుగుతో గాకున్నను, అభివృద్ధి చీమనడకగ నయినను జరుగు ననివీ యుద్దేశ్యము. భారత శాసనసభవారితో యోచింపకుండ శాసనము గావించుటకు పార్లమెంటుసభ కధికారము న్నను, ప్రధానసూత్రముల నయినను ముందుగ చర్చించుటకు శాసనసభ కధికారమిచ్చియుండవల సిన దని, శివస్వామిఅయ్యరుగారి తలంపు. ఇంపీరియల్ విధానమునకును భారతీయాశయములకును సహజవైషమ్యము లేకబోయినను, క్రొత్తచట్టము భారతీయులపట్ల అవిశ్వాసము జూపుచున్న దని, శివస్వామిఅయ్యరుగారికి స్ఫురించెను. మితవాడులక శివస్వామిఅయ్యరుగారికి దోచినకొంచెముమెరుగులు గూడ తదితరులకు గోచరింపజాలవు. భారతీయులు చిరకాలమునుండియు హైందవ వాణిజ్యనౌకాదళ మును గోరుచున్నారు. వాణిజ్య నౌకాసంఘము వారు గూడ అట్టి నౌకాదళమును సృజింపవలయు నని సిఫార్సు చేసిరి. కాని, ఇంతవర కది సఫలము గాంచలేదు. ఏదేశమం దయినను వాణిజ్యనౌకాదళమును, రక్షించుటకు యద్ధనౌకాదళ మేర్ప డును. ఒకటి లేకుండ వేరొకటి యుద్భవింపజాలదు. హిందూదేశ స్థితి మాత్రము, దీనికి భిన్నముగ నుండుట ఎంత వోద్యమో యూహింపవచ్చును.

జాతీయనాటకశాల

ఆంధ్రుల కొక జాతీయనాటకశాల ఏర్పడవల యునని సూచించుచు, సుప్రసిద్ధులు లగు తాడి పత్రి రాఘవాచార్యులుగారు వ్రాసిన లేఖను ఫలాంతరమున ముద్రించిమి. నాటకము కేవల వివేదమగుటయగాక, జ్ఞాన దాయక మును, సద్ధర్మ బోధకముగూడ నగునని, రాఘవాచార్యులుగారి తలంపు. ఉత్తమనాటక ప్రదర్శనము, ప్రజాప్రబోధమున కుపయోగించు ననియు ప్రసిద్ధ పీఠుల చరిత్రలను తిలకించు కొలదియు ఉన్నతా దర్శముల ననుకరించుటకు కుతూహలము జనించు ననియు, సమ్మత చ్చును. లలితకళలయభివృద్ధి దేశాభివృద్ధికి ముఖ్య మను విషయమై రాఘవా చార్యులుగారిలో ఖలువు లేకబింపక మానవు.

ఆంధ్రదేశమధ్యమగు బెజవాడలో జాతీయ నాటకశాలను స్థాపించుటకు రాఘవాచార్యులు గారు పూనుకొనుట శుభచిహ్నము. ప్రస్తుత సమయమున నాటకకళను వృద్ధి నొందించుటకు, రాఘవాచార్యుల గారికన్నను ఎక్కుడు సమర్థులు గనుపింపరు. ఆచార్యులుగారు ప్రసిద్ధులు. భావ ప్రకటనమునం దద్వితీయులు. స్వతంత్ర జీవనము గలిగి, తమ తీరికకాలమును నాటకకళాభివృద్ధికై వినియోగించుటలో, వీరికి వీరే సాటి. చెన్నరాజ ధానియం దంతటను, వీరికి పేరు గలదు. పెక్కు భాషల పరిచయము గలవారగుటచే, వీరు భారత దేశమంతయుతిరిగి, నటనాకళలమును జూపగల సమర్థులు. ఆంధ్రులకీర్తిని ఆచార్యులుగారు వేర్వేరు ప్రాంతములందు చాటుచు, నాటకకళకు అమూల్య మగుసేవ యొనర్చుచున్నారు. ఇట్టిప్రముఖులు చేపట్టుచో, నాటక కళాభివృద్ధి సుసాధ్యము గాక మానదు. ఆచార్యులుగారి విన్నపము నాలకించి, వారినంకల్ప మిడచుటకు, ఆంధ్ర మహాజనులు తోడ్పడ ప్రార్థితులు.

ఆంధ్రప్రకృతి వైద్యమహాసభ

మందు, రోగచిహ్నములను తగ్గింపజేసినను, రోగకారణములను పూర్తిగ నివారించజాల దను నమ్మకము క్రమక్రమముగ వ్యాపించు చు న్నది. అల్లోపాతిక్ వైద్యులుగూడ యీ సంగతిని గుర్తించుచున్నారు. రోగకారణములను నివారించుటకు ప్రకృతియనుసరణమే ముఖ్యమార్గము. ఆంధ్ర దేశమునందు ప్రకృతివైద్యము బాగుగ నాటు కొనుచున్నది. కూనీ మహాశయునిచే నీ పద్ధతి జర్మనీలో ప్రారంభింపబడినను, హిందూదేశమునందు దీనికి వ్యాప్తి యధికముగ నున్నది. ప్రకృతివైద్య ప్రాచీన తరుగనిది గాదు. కందమూలఫలాదుల భక్షణము మూలమున, ప్రాచీనముపిఠుంగవులు తమ దేహమును పోషించుకొనుచుండేవారు. ప్రాణాయామాది నియమములచే రోగములు రాకుండ కాపాడుకొనుచుండిరి. ప్రకృతి వైద్యము శరీరాలో గ్యమును కాపాడుటకే గాక, గొప్పవ్యాధులను కుదుర్చుటకు గూడ బనికవచ్చుచున్నది. మందులతోగాని వైద్యులతో గాని బనిలేక, ఆహారనియమమువలననే వ్యాధుల నివారణకు తోడ్పడగల యీ సాధనను ఎల్లరును అవలంబించుట శ్రేయస్కరముగద. ఇయ్యది రోగ చిహ్నములను మాత్రమే గాక రోగకారణములను గూడ బోగొట్టగలుగుటచే, దీనివిలువను తెక్కింప వీలులేదు. ఆగష్టునెల, 6, 7 వ తేదీలలో రాజమహేంద్రవరమున న్యూపతి సుబ్బారావు పంతులు గారి యధ్యక్షతక్రింద ఆంధ్రప్రకృతి వైద్యమహాసభ జరుగునని నిన్నటిదినము ప్రచురించియుంటిమి. ప్రతినిధులకు ఫలాహారపు విందు లేర్పాటుచేయ బడెను. ఆంధ్రమహాజను లీసభకు వెదలి, సభా విజయమునకు తోడ్పడ ప్రార్థితులు.

ముష్టియధము

“బాక్సింగు” అనుపేర జరుగుచున్న ముష్టి యుద్ధక్రీడను తిలకించుటకు పాశ్చాత్యుల కత్యంతకుతూహలము గలదు. ఈమధ్య మార్క్సి, డెంప్సీ అనువారిరువురమధ్య అమెరికాలో ముష్టి యుద్ధము జరిగెను. ఒకరినొకరు పెట్టుకుచ్చుకట్టుల

అహమ్మదాబాదులో అసుతముగు

వర్షము

రైలుమార్గము చెడుట, ఇండ్లు కూలుట, గ్రామములు మునుగుట మూడూ కలనవృత్తము

సబర్బరీనది వరదలు

రైల్వే నిలిచిపోవుట

జూలై 27-అహమ్మదాబాదు మట్టు పట్ల అసుతముగు వర్షములు పడుచుండటము వల్ల కలుగుచున్న వార్తలు తెలిపేందుకే వచ్చుచున్నది మియాగోవాన వరకు జూలై 28 వైట్ల మాత్రమే రైల్వే పోవుచున్నది అహ్మదాబాద్ రైల్వే గాని తంజావూరు గాని పోవుట లేదు బ్రాచివర్ష రైలుమార్గము గండ్లు పడుటచే నిలిచిపోయిన ప్రయాణీకలకు తిరిగి వెనుకకు ఉచితముగా గోని పోవుటకు లేదా వేరొక దగ్గరమార్గమున గమ్యస్థానము చేర్చుటకు నిశ్చయించి ప్రకటించిరి బొంబాయిలో సోమవారము బయలుదేరిన పంజాబ్ మెయిల్ ఇబ్బట్లా ప్రేమనవర్ష 36 గంటలు నిలిచిపోయినది అందరి ప్రయాణీకలకు తగిన సహాయము చేయ యత్నములు జేయుచున్నారు

ఇండ్లుకూలి ప్రజలు మరణించుట

అహమ్మదాబాదు 28-ఎడతెరిసి లేకుండ యింకనువర్షము పడుచునే యున్నది జిల్లా మేజిస్ట్రేటు పోలీసు నూపరెంటు డిప్టీ సూపర్ టెంటు మన్నగు ఉద్యోగులు నగరములో తిరిగి మాండలిమ వీధిలో కూచిపోయి ఒక యింటి గోడల గినువనుండి చుక్కల పిల్లలకు రక్షించిరి. నేడు రెండిండ్ల గోనండి 4 గురిని రక్షించిరి గోడక్రింద పడిపోయిన ఒక స్త్రీ యిప్పటికిగ్గి అగు పడలేదు చెబ్బులు తగిన వారందరిని పోలీసువారు నివిలువోప్పిటలలో వేరి సబక్రీనది వరకు రానున్నది అ ప్రె

జూలైలో మొలబడినీరు కి లక్షలు నష్టము

అహమ్మదాబాదు, జూలై 27-నిన్నటి విపరీత వర్షము యింకను పడుచునే యున్నది నిన్నను 9 గంటలలో 17 అంగుళముల వర్షము పడినది నగర అన్ని పీఠులలోను అనేక ఇండ్లు కూలిపోయినది ముహురు కి లక్షలరూపాయలు నష్టము వచ్చెను

జిల్లాలో యిరగ్రామములగుడ చాలవరకు నష్టపోయినట్లు తెలిసినది సానందనపురము మొలబడినీటిలో మనిగి యున్నది వాట్వా అను వేరొక గ్రామము పూర్తిగా మునిగిపోయినది గ్రామములు కొందరు ఇప్పటికికేరుకొనగ్గరి తమ గ్రామముల గుడ్డినీటి వీడ్చుచు చెప్పకొనుచున్నారు ఇతర ఊళ్లనుండి వార్తలువచ్చుట కవకాశములేనందున ఏమియు తెలియలేదు రోడ్లు రయిల్వేమార్గములు పొలములు అన్ని నీటిలో మునిగి యున్నవి

సబర్బరీనది వరదలు రానున్నవి

మమలూరు అహమ్మదాబాదునందుకేరిన గ్రామమునండి వరదలభయము చే ప్రజలు వెడలివచ్చిరి అధికారలట్లు ఉత్తరువు జెరిగి సబర్బరీనది ఎప్పుడు వరదలువచ్చునో యన్నట్లున్నది అహమ్మదాబాదునుండి పోవురయిల్వేయు నిలిచిపోయినది రెండురోజులనుండి టపారాలేదు విరాగము ప్రేమనునర్థ అనేక ప్రయాణీకలు నిలిచిపోయిరి అచ్చట మహాజనలు వారికి బస భోజన సదుపాయముల జూచుచున్నారు (ప్రీ తెను)

రైలుగండ్లు

జిల్లా ట్రాఫిక్ సూపరింటెండెంటుగారు ఆనందనుండి 27-వ తేదీన యిట్లు తినినంటిరి - మెయిన్ లైన్ గోధారల్లందు ప్రేమనునర్థ తెలిపాయనది 24 గంటలలోగా బాగు కావచ్చును వరదలవన ఆనంద-గోధార మార్గముగుడ మ్య గండ్లుపడినది మాహినది గొప్ప వరదలలోనన్నది వర్షముతగినగాని రైల్వే నడువజాలవు

బి బి సి-బి రైల్వే ట్రాఫిక్ మేనేజరు 27-వ తేదీన గూడ ప్రాంతండ్ల ఆక్సేయన్నవని తినినంటిరి బనోదా, ఆనంద ప్రేమనుల ముగ్ధులై అహమ్మదాబాదు బాగుకేయగ వేరొకచోట దక్షిణామ్మ ప్రాంతండ్ల యెచ్చడినది ఉత్తరమున యింకను వర్షము పడుచునే యున్నది.

ప్రతిపక్షిలకు నష్టము

వరదలవలన వర్ష ముల్లవలన గుజరాతు కత్తెవారు యివర ప్రాంతములకు యెట్టి సంబంధములేక తిరిపోయినది. బ్రాచి

ప్రతిపక్షిల పూర్తిగా చెడిపోవునని భయముగుచున్నది వరదలు తగ్గినచో మూల ఊడ్చులు జేయుదురు బొంబాయికి గజరాతు కథయవారలకు ముగ్ధులై తిరి పోవున వార్తలు యెచ్చులు కొంతవరకు సరిజేసిరి వర్షము తగ్గుచున్నట్లు యిటీవల వార్తలు చెలువుచున్నవి (ప్రీ తెను)

య వలీ మానాసహరణము

జమిందారుల దుష్టచర్య

ముద్దాయిపై కేసు ఉపసంహరించుట కరాచి జూలై 26-1924 సెప్టెంబరులో హిందు స్త్రీల మహాసభియులు హిందువులను అర్థరాత్రమున ఎత్తు కొనిపోయి 12 గరు ఆమెకు మానసంగ మొనరించి హిందించి మరునాడు సాయంకాలమునకు ఇల్లుకేరుకొననిచ్చిరి 8 రోజులై వతిరువాత ఆమెయ తగ్గారకోడో దేవాతాపముజూచి జాలి పడియోగ్యతేక సహూరనందోక వైద్యురానికిమాపి పక్షింప జేసి సంతి తెలిసికొని కేసుచేసెను మద్దాయిలు 18 రు అరెస్టు చేయబడిరి 10 మహమ్మదీయులు 8 రు హిందువులు మద్దాలలో చాలగండి గొప్పజమిందారులు కేసున కనేక ఆశ్చర్యపడినవి తుదికు సెవన్స్ కోర్టులో రెండవ కూరి కేసు తప పరిహరింపబడెను దానినే నిన్న హైకోర్టువారు బా కవరచిరి (ప్రీ తెను)

అ తివృష్టి

కొంపలు కూలి మనుష్యులు చచ్చుట అహమ్మదాబాదు జూలై 26-మూడురోజులనుండి గంభీర వృష్టిగా తెలిపేలేకుండ వర్షము సురిసినది నిన్నటి మొత్తము 15 అంగుళములు రోడ్లపై నిలవనీరున్నది 2 బారులు విల్లులు పార కాలలు మూసివేయబడెను ఇండ్లు కూలి మనుష్యులు మరణించిరి తెలియుచున్నది బొంబాయినుండి వచ్చు రైల్వే ఆఫీసు ఇది బొంబాయి రైల్వే వెళ్లుచున్నది అ ప్రె

అ. భా. కాం. సంఘసభ

కలకత్తాలో 12, 13, 14 తేదీలందు జరుగును కల త్తా, జూలై 27 -కొంపరుసభ్యులు ప్రశ్నోక్తము గ కోరుటచే జరుగవచ్చు అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘసభ ఆగస్టు 12, 13, 14 తేదీలందు ఆగ్నేయభాగంలో జరుగను (అ ప్రె) ఆగస్టు 13 తేదీని జరుగను కల త్తా, జూలై 27 -అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘ సభ ఆగస్టు 12 తేదీని జరుగునని ఇదివరకు ప్రకటించబడిన ఆగస్టు 12 తేదీని జరుగదనియు 18 తేదీని జరుగుననియు ఇప్పుడు ప్రకటించబడినది (అ ప్రె)

కోలారు బంగారు గనుల

ఆదాయపుపన్ను

మైసూరు హైకోర్టు తీర్పు బెంగళూరు, జూలై 27-కోలారుబంగారుగనుల ఆదాయపు పన్ను విషయమై మైసూరు హైకోర్టు గారు చాలప్రాముఖ్యముల తీర్పు గావించిరి మైసూరు ప్రభుత్వము గారి కేసు వలనన కిట్లు మొత్తము కంపెనీ ఆదాయపు పన్ను గట్టుట లేదు 1918 లో గట్టుచు అనుటలోనికి వచ్చినపుడు ఈ విషయము చర్చకు రాలేగుగాని 1924 లో ప్రభుత్వ కార్యదర్శి ఈ విషయమై అభ్యంతరము పెట్టెన చీఫ్ కోర్టు ఎగుట చర్చకు రాగానే కంపెనీవారు వాదన ప్రారంభించిరి హైకోర్టులో నేను తీర్పు చెప్పబడెన న్యాయమూర్తులలో అధి సంఖ్యా ము ప్రభుత్వ అభ్యంతరము పక్షమున ఆదాయపు పన్ను కట్టువలసినదే యని ఈ తీర్పువలన ప్రభుత్వమునకు 5 లక్షలు లాభము గలిగెను సాలిన లక్షరూపాయల ఆదాయ మె గ్రహయ్యెను (అ ప్రె)

ధిల్లీ, జూలై 26 -సంయుక్త పరగణాలరాష్ట్ర మి హమ్మదీయ సభ మొరటులో సమావేశమును ధిల్లీ నండి చాల మంది ప్రతినిధులు వెళ్ళగలరు రంగీ రనూలు తీర్పునుగూర్చిన చర్చజరుగును గాన చాల ముఖ్యసభ్యుని ప్రకటించబడెను (ప్రీ తెను)

గాంధీమహాత్ముని సంచారము

ఇంతవరకు 17 సభలలో సుపన్యసిం చెను మహాత్ముడు నందికొండలోను బెంగళూరులోను విశాఖ తి గొనివెళ్ళుట యీ నెలలో సంచారమును ప్రారంభించి యిప్పటివరకు మైసూరు సంధానమున బెంగళూరు మైసూరు మన్నురవోట్ల 17 సభలలో సుపన్యసిం చెన వానిలో మూడు సభలు స్త్రీ సభలను, నాలుగు కార్మికులసభలును తక్కినవి పౌరసభలుయైన యిన్నివి బెంగళూరును తాత గ్నాటిక ప్రధానా సమ గా నేర్పడుకొనియే ప్రస్తుతము సంచారముచేయుచుండెను ఒక్క మైసూరునగరమునందే వివిగ సంఘములవలన మొత్తము 7500 రూపాయలు లభించినవి స్త్రీలను విద్యార్థులను అధికముగా నుత్సాహమును కనబడుచున్నార (అ ప్రె)

శ్రీ యుత బాలాంతరపువేంకట

రావుగారి స్త్రీలవ్రతకథలకేసు

వేంకటరావుగారు స్త్రీల వ్రత కథల ప్రస్తావన ప్రకటించిరి దాని నింకారు వెంకటరావుగారి అనుమతిలేకుండా నచ్చుచేయగా వేంకట రావుగారు దీనియందు జే జప్తియొక్కర్లు కేసుచేసిరి ఆ ప్రస్తావననుండి కొలకు వెంకటరావుగారు సువాదించిరిగాని స్వయముగా ప్రాయశ్చిత్తు ఆమె న కాపీచెబుట రెండు రూపాయల చెల్లించి యుండలేదు కాన వెంకటరావుగారు గ్రంథ రాయును వా కు దా రు మన కూడు కాదని మద్దయి వాదించెను వెంకట రావుగారు గ్రంథకర్త మగుగాని హక్కుదారుడుకాదని మేజిస్ట్రేటుమద్దయిని విడుదలచేసెన వేం కటరావుగారిచేన్నపురి హైకోర్టులో అప్పీలుచెసిరి ఈల 27వ తేదీని న్యాయమూర్తి నాలెను గారియెదుట విచారణ జరిగినది వెంకటరావుగారి పక్షమున న్యాయవాది చింతగంట రాఘవరావు గారు దాదించిరి వెంకటరావుగారు గ్రంథకర్తయని యొప్పుకొనినచో ఆతనికి కాపీచెబుట కూడ నన్నదనియే భావింపవలె నని న్యాయవాది తెలిపగా న్యాయమూర్తి అంగుల పంకిరించి కేసు మరల విచారణచేయవలె నని తీర్పుచెప్పెను మద్దాయివిడుదలను రద్దు పరచెను పుస్తకములను ప్రభుత్వమువారు వశపరచుకొనబగూడ సరియై ిట్లు కనబడెను ఆవిలుదారుకు కాపీచెబుట లేదను నభిప్రాయముతోఉవా తరపు ఇయ్యబడియుండును గాన దానినిగూర్చి గూడ మరగనాలోచింపవలెనని న్యాయమూర్తి తీర్పుచెప్పెను

బొంబాయి శాసనసభ

విశ్వవిద్యాలయచట్టము చర్చ

సెలెక్టుమిటీకి ఎప్పగించబడుట

పూనా, జూలై 26 -సానారమువాడు ప్రవేశపెట్టబడిన విశ్వవిద్యాలయ చట్టముపై కేసుగూడ - చర్చజరిగెను చాన్సలర్ పదవికి గవర్నరు నే నియమించక ఎవరినియక ఎన్నుకొనవలెనని ఆర్ ఎస్ ప్రధాన గారు సవరణ ప్రతిపాదించిరి

విశ్వవిద్యాలయమునందు ప్రజాపాలన ముండాలెనన్న వో, చాన్సలర్ ను ఎన్నుకొనుట అధికార ముండవలెనని ప్రతి కూలపక్షమువారు బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమునం దెచ్చటను ఎన్నిక అధికారులు లేదనిరి చాలవర్ష జరిగిన గుర్తు సవరణ ఓడి పోయెను

నిమ్న జాతుల ప్రాతినిధ్యము

పూనా, జూలై 27 -నేడు చర్చలో నిందుక సాంఘిక పక్షపాతముతో పోరాడిరి విశ్వవిద్యాలయ సభ్యుడు చట్టమును బలపరచుచు చట్టమున తగూడకే ము అధికారము చాన్సలర్ న కొంప చ్చాను అంగింపవోరికి ఇతక బడియున్న జాతుల ప్రతినిధి యు డా|| అం చెడ్డగు గారు సెనేటులో తమసంఘమువారికి యొక్క ప్రాతినిధ్యము గోరిరి విశ్వవిద్యాలయము నందు నిమ్న జాతుల కెప్పుడు ఆ న్యాయము జరుగదని తెప్పించు విద్యాయుక్తిగారు సెనేటుసభయందు వారి ప్రతినిధిలసంఖ్యను 30 నుండి 40 కి పెంచించిరి ఓల్లు మొదటిసారి ఆమోదింపబడినది కెలెక్టు మి కి బహుంపబడెను

ఈనూతనబిల్లు ఉన్నతవిద్య నేర్చుకొనటకు ఎక్కువ షా కర్ణమునొసంగటను సెనేటునందు ఎన్నికసభ్యులసంఖ్య 100 నుండి 160 కి పెంచించి ఎక్కువసామ్రాజ్య మొసంగటమును మరొకొన్ని ముఖ్యమార్పులజేయుటకును ఉద్దేశింపబడినది.

డాక్టరు అన్నారిగారి అధ్యక్షత

రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘముల సూచనలు
కలః త్రా, జూలై 27:- రాష్ట్ర కాంగ్రెసుసంఘ సమావేశము చేయవలయు సూచనలు జరిగెను. మద్రాసు లో జరుగుచున్న కాంగ్రెసుసమావేశాధ్యక్షతపదవికి డాక్టరు అన్నారిగారి పేరు సూచించబడినది. కొంతమంది సభ్యులు పండితశ్రీమంతులు, మద్రాసు చంద్రబోనుగార్లు శ్రీకృష్ణ ప్రతిపాదించిరి. కాని అధ్యక్షులగుండ పండిత శ్రీహనుగారు అంగీకరింపరనియు అనాలోగ్యమువల్ల మద్రాసు చంద్రబోనుగారు ఈ గౌరవమును అంగీకరింప జాలననియు తెలుపవలయుచే ఈ ప్రతిపాదనలు పరిష్కరించుకొనబడినది. కడప డాక్టరు అన్నారిగారి పేరుకొనితమిళము సూచించబడినది.

జూలై 28:- కాంగ్రెసు అధ్యక్షులపదవికి జూలై 28:- కాంగ్రెసు సంఘమువారు డాక్టరు అన్నారిగారి పేరునే సూచించిరి.

అన్నారిగారు అధ్యక్షత్వము నుపసంహరించుకొనరు
మద్రాసు, జూలై 27:- సంతకము డాక్టరు అన్నారిగారికి దాదాపు అన్ని రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘములు కాంగ్రెసు అధ్యక్షునిగ ఎన్నుకొనగలవని సూచనలు కనబడుచున్నవి కడప సంతకము డాక్టరు అన్నారిగారి పేరు అధ్యక్షులపదవికి సూచించబడినది నారు తన అధ్యక్షత్వము నుపసంహరించుకొనిరి ఈసంతకమునూ అన్నారిగారి పేరుచేయుచుకొనెను కాంగ్రెసు నాయకులు భయపడి అధ్యక్షులపదవిని అంగీకరింపవలయునని వారిని ప్రోత్సహించినదియు అందులకు వారు అంగీకరించినదియు రూఢిగ తెలియుచున్నది.

సత్యమూర్తిగారి అభిప్రాయములు
డాక్టరు అన్నారిగారి అధ్యక్షత్వము విషయమై ఆనాటి యే టి.ఎస్. ప్రతినిధికి సత్యమూర్తిగారు ఈక్రింది అభిప్రాయములను తెలిపిరి:-

డాక్టరు అన్నారిగారు సన్మానమునీ ఇండియన్ కేవలము హెర్బల్ ఫ్రీక్రమములను ఎంతమాత్రము సరసముగ లేదు. ఇంతకున్న వివేకవ్యాఖ్యానము మరొకటి యుండదు. డాక్టరు అన్నారిగారు కాంగ్రెసు నాయకులలో పాతవారు. ఆసమయ వాదనను విలాసమునాయకుగను వీరు తప్ప ప్రజావిశేషములను ప్రకటించియున్నారు. సాంఘికవిషయములందు సాంఘిక దురభిమాన మిందుకైనను లేక సంప్రజావాదీయభావమును ప్రకటించు మహమ్మదీయనాయకులలో వీరే అగ్రగణ్యులు. ఇట్లు యందు సూచించబడిన హిందువులమృత్యు బంధుకేకకు డాక్టరు అన్నారిగారి ప్రధానము అందరికి తెలియును. ఈసేన వల్లనే వా రీగొప్పగొనము సాధించి అన్ని విషయల అర్హులని నా అభిప్రాయము.

కడప జిల్లా బోర్డు ఎన్నికలు

ఆంధ్రప్రదేశ్ కడప జిల్లా బోర్డు అధ్యక్ష పదవి ఈ సంతకము ప్రజల యెన్నికలకు విదులమైనది. బ్రాహ్మణులకు బహుశ్రీమంతులైన యం. నరసింహాచార్యులుగారు, ఉపాధ్యక్షులకు శ్రీయంత యం. రంగారెడ్డిగారు సభ్యులై నిలిచిరి పోటీ కలములు ముగిసిన గుండెను రాయచోటి గ్రామమున నన్నికలు జరుగునట్లేర్పరిచిరి. విశేషసంఖ్యాకులచే శ్రీయంత యం. రంగారెడ్డిగారు అధ్యక్షులపదవి కెన్నుకొనబడిరి. ఉత్తర కడపమున నరసింహాచార్యులుగారు రెడ్డిగారి నభినందించిరి. రెడ్డిగారు విషయముతో ముర్రమిచ్చిరి విషయ రాయచోటి వారు లుత్సవియచేసిరి 24-7-1927 తేదీన కడపపుర ప్రముఖులారేగింపు సాగించిరి. 25-7-27 ఉదయము కమలాపురముందు ను సాయంతము 4 గంటలకు ఎల్లగుంటలయందు చెడ్డగారి నూరెగింపుగావించిరి. సాయంతము మాటు గంటలకు శ్రీధర్మూర్యులకు సుత్సవ మైసవప గొప్ప విహింగంక భూమి, పురప్రముఖులకు సభ నిలకరించిరి. బ్రహ్మశ్రీ కవిసింహాచార్యగారు పంచాంగశాస్త్రవిదులయందు లగుడు. రాజశేఖర శతావధానిగారు సభాధ్యక్షులయిరి ప్రాచీనాచార్యులయి నతరువాత ఆంగ్లవిద్యావికాసగులకు శ్రీయం పి. శే. మునిగారును, వి. వి. నరసింహాచార్యులు లోన ప్రముఖులయిరి శ్రీయంత రెడ్డిగారి నభినందించిరి. అగ్రాసనాధిపతిగారు విప్రులముగాను గంభీరముగ సుపన్యసించిరి. రెడ్డిగారు సుహృదయలై మంచి భావముతోడను సమైక్యతోడను సుత్సవముసంగిరి. అందఱు వారి వాగ్యుచించిరి. సభాధ్యక్షులకును శ్రీయం రెడ్డిగారికిని సంతకములతో సభ ముగించెను.

(చిరవిలేఖరి)

ఆరోగ్యసంరక్షణ నిర్మాణము

దేశబంధువిధానము అమలునందుంచబడుట
కలః త్రా, జూలై 28:- ఆరోగ్యసంరక్షణము విషయమై కీ॥ శే॥ దేశబంధువాసుగారు తయారుచేసిన విధానమును అమలునందుచు టెంగాలు ప్రభుత్వము సంకల్పించుకొనినదియు త్వరలో నూరు ప్రదేశములయందు పని ప్రారంభించబడుననియు తెలియుచున్నది. దేశబంధువాసుగారి విధానమును అమలునందుచు ప్రభుత్వమువారు అంగీకరించినట్లు కాసనపల్లిలో సర్. జేమ్సుడొనాల్లుగారు ప్రకటించియుండిరి. ఈ సంతకపు ఖర్చులకు రిలీక్షలుగాంటు ఆమోదించబడినది ఈ సంవత్సరము ముగియులోపుగ 200 స్థలములయందు కార్యాలయములేర్పడి పనిజరుగుచుండునని తెలియుచున్నది. ఈవిధానము రాష్ట్రమునందంతయు అమలునందున సంవత్సరమునకు 80 లక్షలు వ్యయమగును. (ప్రీ ప్రెసు)

వాతావరణ స్థితి

1927 సం॥ జూలై నెల 27-వ తేది గురువారము

మార్పుకల్పాలు	మరి 24 గంటలలో అత్యధిక గ్రేడ్	మరి 24 గంటలలో అత్యల్ప గ్రేడ్	గత 24 గంటలలో వర్షము	వాతావరణం 12 గంటలలో మధ్యము	సాధారణముగ సంవత్సరమునకు వర్షపాతము
గోపాల్ పూర్	85.6	78.0	...	16.83	+ 5.08
విశాఖపట్నం	89.9	81.5	...	18.40	+ 4.68
కాకినాడ	90.3	79.5	...	12.80	+ 2.77
మచిలీపట్నం	92.2	78.1	...	12.78	+ 2.50
కర్నూలు	89.8	74.8	...	9.50	+ 2.81
బళ్లారి	86.0	74.0	...	5.05	+ 1.51
అనంతపురం	7.76	+ 1.89
కడప	97.5	77.7	...	8.81	+ 2.02
నెల్లూరు	98.4	81.8	...	3.81	+ 0.09
మద్రాసు	101.6	80.7	0.10	4.87	+ 0.83
కడపూరు	98.6	78.4	...	5.84	+ 1.15
నీలమ	91.4	72.7	...	15.21	+ 8.91
కోయంబూరు	84.4	78.8	...	2.79	- 0.17
తిరుమనూళ్లి	96.0	78.2	...	2.94	+ 0.19
నాగపట్నం	98.0	79.3	...	2.18	- 0.78
మచిలీ	95.4	76.8	...	5.14	+ 2.12
హిందూ	91.2	80.8	...	0.22	- 0.45
తిరునల్వేలి	0	- 0.10
తిరునెల్వేలి	82.2	76.6	...	20.41	+ 0.42
కొచ్చి	81.6	72.9	0.18	9.68	+ 0.70
కాలికట్టు	81.6	72.5	0.40	71.18	+ 10.31
మంగళూరు	85.8	73.7	0.06	8.64	+ 18.59
బెంగళూరు	80.7	64.5	0.01	6.06	- 0.87
మైసూరు	65.1	60.4	1.57	44.48	+ 22.00
కొడైకనూరు	61.0	51.2	0.06	8.52	+ 0.10

పల్నాడు:- మచిలీపట్నములో ఆకాశము నిర్మలముగ నున్నది. తక్కిన పట్టణ మేఘావృత్తంబైయున్నది. విశాఖ పట్నము మచిలీపట్నములో ఆర్ద్రత తక్కువ. విశాఖపట్నములో రాత్రివేడిమి 4 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

డక్కన్:- కర్నూలులో ఆకాశము ముప్పుతో గూడుకొన్నది కర్నూరు. ఇతర పట్టణ పరిగమన్నది. కాకినాడలో పగటివేడిమి 3 డిగ్రీలు తక్కువ. బళ్లారిలో 5 డిగ్రీలు తక్కువ.

కర్నాటకము:- మద్రాసులో 0.10" వర్షించెను. మేఘములు పలవగనవు. నెల్లూరులో 2 1/2 కడలూరులో 1 మద్రాసులో 6 డిగ్రీలు పగటివేడిమి ఎక్కువ. నిన్న మద్రాసులో 101.6 డిగ్రీలు ఎండకావెను. మద్రాసు నెల్లూరులో రాత్రివేడిమి 2 1/2 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

రాజధానికి తూర్పున వర్ష ముగురియు పశ్చిమకర్నాటకమున్నది.

5. వ. నారాయణ అయ్యర్, కడప వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు.

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1927-వ సం॥ జూలై నెల 28 తేది గురువారము

1. ధాన్యములు.

దనియాల బా 1-కి	రు 122	మొదలు	180	వరకు
బియ్యముబస్తాలు				
కునుమ తెనాలిది ,, ప 42 కలది	రు 14	(15	0 0
నెల్లూరిది ,, డిల్			15	8 0 16 0 0
డిల్లి ,, డిల్			16	4 0 17 0 0
రాగులు ర. 184 చస్తా 1-కి			10.8	0 11 0 0
సవ్వలు ,,			22	0 0 25 0 0

2. ధాన్యముపప్పులు.

కందులు బస్తా 1-కి ర 205		16	0 0 17 0 0
సెనగలు ,, డిల్		14	0 0 14 8 0
సెనగలు ,, డిల్		15	0 0 18 0 0
బినుములు ,, డిల్		17	0 0 19 0 0
తొలలు ,, ర 195		14	8 0 14 12 0

3. నూనెపప్పులు.

నవ్వునూనె బా 1-కి		158	0 0 156 0 0
నెయ్యి వ 1-కి		14	0 0 25 0 0
కొండాపురంపేరు సెనగపప్పుబా 1-కి		54	0 0 58 0 0
ఇతర ప్రదేశము ,,		50	0 0 52 0 0
తెరు సెనగనూనెగానగ బా 1-కి ర 115 మి.కా.నూనె		110	0 0
అమునము బా 1-కి		105	0 0 106 0 0

4. చిల్లరపప్పులు.

చాయపసుపు బా 1-కి		76	0 0 77 0 0
మారపసుపు ,,		85	0 0 42 0 0
మిరపకాయలు(గుంటూరు) బా 1-కి		105	0 0 126 0 0
గుంటూరుపాముకట్టు నీలిమందు ముణుగు 1-కి		రు 40	45
కాలిపాస్తాపాయకట్టు			50,55
తెల్లము బా 1-కి		రు 40	0 0 80 0 0
చింతపండు బా 1-కి		21	0 0 56 0 0

5. ఇనుము.

పట్టారకం బా 1-కి		29	0 0 80 0 0
చదరం		25	0 0 81 0 0
రవుండు		28	0 0 29 0 0

6. నూలు.

నెం 20 బెన్ని సింహం	యాటి		8	14 0
నెం 6 బెన్ని ధర			4	2 0
నెం 24 ,, లాకి			5	12 0
నెం 60 ,, కారం బెన్ని			9	0 0
నెం 40 ,,			10	0 0
నెం 44 ,,			5	8 0
నెం 20 1/2 భారతలక్ష్మి			6	7 0
నెం 20 1/2 న్యూకాటా			6	6 0
నెం 12 1/2 సాఫ్టరీడి			5	4 0
నెం 12 కరింబాయి			5	7 0
నెం 20 1/2 కాపురడి			6	4 0
నెం 40 బామ్మరు			9	11 0
నెం 44 సాండ్			4	15 0
నెం 4 బెన్ని			8	12 0

7. దూది.

బోండాపప్పు బాదవ 1-కి		రు 800	0 0
పల్నాడుదూది ,,		145	0 0

8. లోహములు.

నెం 100 కులంకు		60	10 0 60 12 0
బంగారు, కులము 1-కి		21	0 0 21 2 0
సవరము 1-కి		18	8 0
ఇత్తడి బా 1-కి		235	0 0 240 0 0
రాగి బా 1-కి		248	0 0 252 0 0

కలరామాత్రలు

డబ్బీ 1-కి 12 మాత్రలు. వెల రు. 0-8-0
ఈ కలరామాత్రలు లోపల ఇమిడిన వెంటనే విషపుగుల జంప ప్రారంభించి వాంతిభేనుల తగ్గించి మాత్రము వెడలించి వాడికి పుష్టికలుగజేయవలెను. తగిలిన వెంటనే మందును తినుట ఆవశ్యకము. కలరా యున్నచో నీటిని కాచి త్రాగుట యుక్తము.
అమృతాంజనంబో, బొంబాయి - మదరాసు.

గుడ్డుకొనిరి. ముక్కును బద్దలుగొట్టటయు, దవ
డను పగులగొట్టటయు, డొక్కలో పొడుచుటయు
మున్నగు వినోదములకూర్చి తరుచుగ విడుచునే
యుండుము. కాని నడుము కుక్రింద కొట్టబడదను
నియమము గలదు. డెప్పీగా రీనియమును సత్రిక
మించి పార్శ్వగాని బాధపెట్టియు వార్తలు
దెలుపుచున్నవి. పార్శ్వగాని లోపలి అంగములకు
దెబ్బతగ్గి క్షయము గారెనట. అయినను డెప్పీ
గారు బుద్ధిపూర్వకముగ గొట్టలేదని, మధ్యవర్తి
తీర్పుజెప్పెను. కొంతకాలముక్రిందట, డెప్పీగారు
ప్రపంచపు పోటీలో నోడిపోవుటచే, ఈ మామ
ఎటులయినను గెలిచి తమ కిద్దివరకు గలిగిన యవ
మానమును పోగొట్టుకొనవలయునని ఒడలెరుగక
పోరాడియుండును. నిజ మేది మయినను, ముష్టి
యుద్ధము మిగుల క్రూరవినోదమని ఎంచవచ్చును.
వేలకొలది ప్రజలు చేరి, ఇరువురు మానవులకు
పోరాటము జెట్టి, ఒకరి నొకరు హింసించు
ముండ వినోదముజూచుట, నాగరికచిహ్నము గానే
రదు. దీనికన్నను, మల్లయుద్ధము శ్రేష్ఠమునటకు
సందియము లేదు. అందులో దౌర్జన్యరహితమగు
బలప్రదర్శననైపుణ్యము గనుపించును. నాగరిక
దేశములు వినోదముకొరకు జరుగు ముష్టియుద్ధము
లను పాతత్వరలో మాన్విన సంతమేలు.

జపాను వస్త్రములు

జపానునుండి హిందూదేశమునకువచ్చు వస్త్ర
పు దిగుమతుల సంఖ్య రానురాను విస్తరించు
చున్నదని, బొంబాయి మిల్లు యజమానులు ప్రక
టించిరి. రెండు సంవత్సరములలో జపాను వస్త్ర
ములు 100 కి 72 కన్నను అధికమయ్యెను. ఈ
సంవత్సరము దిగుమతియగువస్త్రములు ముప్పది
కోట్ల గజములుండునని సూచించబడినది. హిం
గాయిలో నున్న జపాను మిల్లులు నూలును వస్త్రము
లను గూడ అధికముగ తయారు చేసి పంపు
చున్నవి. హిందూదేశము అంతర్జాతీయ కార్మిక
సమావేశ తీర్మానముల ననుసరించి పనిచేయు
కాలమును తగ్గించి, తీర్మానముల నమలులో
జెట్టగ, జపాను దేశము ప్రగలు రాత్రి గూడ మిల్లు
లను సాగించుచున్నది. ఇట్టి స్థితిలో, విదేశవస్త్రములపై దిగుమతి పన్నులను
హెచ్చుజేసి, దేశీయవస్త్రములను రక్షించుట ప్ర
భుత్వధర్మమై యుండెను. టూరిష్ బోర్డువారు రక్షణ
యవసరమని సూచించినను, వీరి సూచనలను ప్రభు
త్వమువారు నిరాకరించుట మిగుల శోచనీయము.
బర్మెన్ హెడ్డుప్రభువుగారు జపానుపట్లను, లాంకు
మైరుపట్లను సానుభూతిపాపిరి. అట్టి సానుభూతి
వీరికి హిందూదేశముపట్ల లేకబోవుట చోద్యము.
ఇండియామంత్రి హిందూదేశక్షేమమును ప్రధాన
మనించకబోవుట, ప్రస్తుతపాలనావిధానఫలముదప్ప
వేరుగాదు.

కారణ మేమి?

జెంగుళూరు సాహిత్యసంఘమువారివిజ్ఞానకు
ప్రత్యుత్తర మొసగుచు, హిందూదేశమున అస్పృ
శ్యత జనించుట కేమికారణముగలవో యోచింప
వలయునని గౌరధి మహాత్ములు కోరిరి.
ప్రతిపది న. ప రి శో ధ న ల న లి పి ని జ ము

గ్రహించుట లాభకరము. ఇంతవరకు తగినకారణ
మేదియు గోచరింపలేదు. చారిత్రకనిదర్శనములు
గానరావు. కొందరు హితులు సెప్పెరికిని, బ్రా
హ్మణస్త్రీల పతనమునే నిమ్నజాతులజనమునకు
కారణమని ఎంచు పీలుగనుపించదు. ఎవరోకొందరు
తప్తదేశమెవల, వారినుండి యుద్ధము నిమ్న
జాతు లేర్పడినది చెలుపుట విరుద్ధముగ వోచును.
కారణము దెలిసినను దెలియకున్నను, నిమ్న
జాతులధర్మకు అస్పృశ్యతానివారణ ముఖ్యసాధ
నము. నిమ్నజాతులు పైకిరానిది, హిందుసంఘ సౌస్థ
వముగాని, సత్వరస్వరాజ్యసిద్ధిగాని చేకూర వని
కీదితమగుటచే, తత్కార్యమును నిర్వహించుట
ఎల్లర విధి యగుచున్నది.

రాయల్ కమిషను పక్కటెము

రాయల్ కమిషను గూర్చిన ప్రకటనము ఈ
వారమున వెలువడు నని, “ఇండియన్ నేషనల్
హెరాల్డు” పత్రికకు తంతివార్త చేరెను. లేబరు
పక్షమువారు, కలనల్ వెడ్జిప్రెస్టు, హెన్రీస్సెల్,
స్టూరుగార్లలో ఇరువురను సభ్యులుగ నిమిషింప
గోచరట. ఈ వార్త లెంతవరకు నిజమో త్వరలో
దెలియగలదు. మద్రాసు మెయిలుపత్రికకు ఉదక
మండలపు విలేఖకుడు పంపిన వార్తప్రకారము,
ఇండియా ప్రభుత్వమువారు స్థానిక ప్రభుత్వముల
కొక ఉత్తరువును పంపిరట. కడచిర ఆరుసంవత్సర
ములలో రాష్ట్రప్రభుత్వములును, శాసనసభలును,
ఏయేపనుల జేసెనో వివరింపవలె నని ఈ ఉత్తరువు
గోరుచున్నది. శాసనసభలవలన ప్రజలలో నెట్టి
మార్పు గలిగెనో గూడ వివరింపవలయును. ఇట్టి
నివేదికలను రాయల్ కమిషనువారి కర్పింతురట.
వీనిని తయారుజేయకముందు రాష్ట్రప్రభుత్వములు
శాసనసభలతో యోచించునో లేదో తెలియదు.
బొంబాయి ప్రభుత్వము బోలువారు, రాయల్
కమిషను గూర్చి తమ కేసంగతి తెలియదని చెప్ప
చుండ, వదాతులు వేరుకథను దెలుపుట విచిత్రము.

సమ్మెచట్టము

ప్రభువులసభవారు సమ్మెచట్టమును మూడవ
మార్గకీకరించిరి. సార్వభౌముడు తమ అనుమతిని
శుక్రవారమున దెలుపునని, ప్రకటింపబడెను. ప్రభు
వుల సభలో సయితము, చట్టము నామోదింపని
వారు గలరు. లేబరు ప్రభువులతోబాటు, రీసింగు
ప్రభువుగారు గూడ చట్టమునకు ప్రతికూలముగ
వోటుజేసిరి. సమ్మెచట్టము శాసనమయినను, ఈ
విషయ మింతటితో బోదు. కార్మికులు, తమకు
గలిగిన సూతనావమానమును సహింపబోరు. కన్న
లేటిపులు దేశాభిప్రాయమును గ్రహించి, పిమ్మట
నిట్టి ముఖ్యశాసనము గావించియుండవలసినది.
అందుకు వారు గడంగక పోవుట అక్రమము. రా
బోవు ఎన్నికలలో నీ చట్టము ప్రధానసారాంశము
గాకమానదు. లేబరుపక్షము పరిపాలనాధికారము
వహించుచో, యిందుగ నీచట్టమును రద్దుజేయక
మానదు.

విద్య, ఆరోగ్యము

చీహరు గవర్నరుగారు, మాంఘీరు మ్యునిసి
పలు సంఘ విన్నమునకు ప్రత్యుత్తర మొసగుచు,
విద్యకన్నను ఆరోగ్య మెక్కుడవసర మగుటచే,

నిర్బంధవిద్యావిధానమునకు తొందరలేదని, పలికిరి.
కాని, ఆరోగ్య సూత్రములను గ్రహించుటకై
నను విద్య యవసరమని, గవర్నరుగారికిదోచలేదు
గాబోలు. విద్యకన్నను, ఆరోగ్యము ముఖ్యమని
అధికారులు మూమూలుగ దెలుపుచు, రెంటిని వెనుక
బడవైచియుంచిరి. రెంటికిని పోటీపెట్టుటకుమారుగ
విద్యను ఆరోగ్యమునుగూడ పెంపుజేసి, మిగిలిన
సామ్యుతో ఇతరఖర్చుల తేయుట న్యాయము.
విద్యాభివృద్ధిలేదని, యుక్తాయుక్త వివేక జ్ఞానము
గలుగజాలదు. ఆరోగ్యాభివృద్ధికయినను, విద్యా
వ్యాప్తి మిక్కిలి తోడ్పడగలదు.

రుమేనియా

రుమేనియా రాజగు ఫర్డినాండు శనిపోగనే,
వీరి మనుమని పట్టాభిషిక్తుని జేసిరి. యువరాజు
గారి హక్కును నిరాకరించిరి. ఇంతటితో నీవిషయ
మాగిపోవునటా లేదు. యువరాజుగు కెరోల్ గారు
తన ఉంపుడుకత్తెను విడనాడి, రాజుగారి శ్రాధ్ధ
దినమున హాజరై, రాజ్యమును స్వీకరించద నని
వార్త బాపినటుల తెలియుచున్నది. ఈ వార్త నిజ
మగుచో, రుమేనియాలో అంతఃకలహములు ప్రబ
లక మానవు. ముం దేమి జరుగునో చూడవల
యును.

బెంగాలు గవర్నరుగారు: క్రికెట్టు

బెంగాలు గవర్నరుగారు క్రికెట్టు ఆట
యందు నిపుణులని ప్రేరణించిరి. వీరు కలకత్తాలో
జరుగు పందెములలో కాపెనుగ నుండునని తెలియు
చున్నది. వీరు గవర్నరుపదవి చాలించులోపల,
బెంగాలును క్రికెట్టుఆటలో తరించుట జేసెదరని
సమ్మవచ్చును. ఇదియైనను కొంతమేలేగద !

బ్రాహ్మణేతరులు - కాంగ్రెసు

డాక్టరు వరదరాజులునాయుడుగారి సందేహములకు
జార్జి జోసఫుగారి సమాధానము

మధుర, జూలై 27:-బ్రాహ్మణేతరులు కాంగ్రెసు
ందు చేరునందగ్గమున కాంగ్రెసు కార్యక్రమము ఆభ్యంతర
ములను కలుగజేయుచున్నారని వరదరాజులు నాయుడుగారు
తెలుపుచున్నారు. మాజిల్లా పరిస్థితులు వివిధములున్నను,
ఇతర జిల్లా సంఘముల వారివలె సెనునూడ కాంగ్రెసుసభ్యు
లకు అధికము చేస్తుకొనవలయు నని ప్రయత్నములు గావించు
చున్నాను. ఈఉద్దేశము సెరవేరలము నని మధురనగర కాం
గ్రెసు సంఘమువారు నూతనముగ ఒక కార్యదర్శిని ఎన్నుకొనిరి.
నేను, సుందరపిళ్లెగారు కలసి ఈపనిచేయుచున్నాము. కాం
గ్రెసు సభ్యత్వమును అధికమొనర్చు విషయమున బ్రాహ్మణుల
బ్రాహ్మణేతరుల, జన్మ సుపక్షమువారు, స్వరాజ్యపక్షమువారు,
దేశాంటుపక్షము అందరు మాకు తోడ్పడుచున్నారు. ఇతర
జిల్లాలలో పరిస్థితు లేవిగమున నున్నను మధుర, రామనాదు
జిల్లాలో బ్రాహ్మణేతరులు కాంగ్రెసు సభ్యులుగ చేరటకు
ఎట్టి ఆటంకములు లేదని స్పష్టముగ చెప్పబడ్డాయి. (ప్రీ ప్రెస్
చిత్తూరుజిల్లా)

చిత్తూరుజిల్లాలో ఇంతవరకు జన్మ సుపక్షమువారు రిగ్గరు
కాంగ్రెసునందు చేరలేదని తెలియబడున్నది. జన్మ సుపక్షపు
నాయకులకు సొనగలు రాజుగారు బి. ముసున్నాయి నాయుడు
గారు ఈ జిల్లాను చేరనవారు. 1924-25 లి సెనెటరు కలలో
సి. వి. రంగంకెట్టిగారు కాంగ్రెసు సభ్యత్వమును ఎదులుకొ
నిరిగాని అదిమొదలు జేటినరకు వీరు ఖాదిప్రచారము చేయు
చునే యున్నారు. వీరు మాత్రము మరల కాంగ్రెసునందు
చేర ఆంగీకరించినది తెలియబడున్నది. (ప్రీ ప్రెస్)

క్రయిజరు సమస్య

బ్రిటిషు మంత్రివర్గపునభ-అమెరికను పత్రికలు

ప్రతికూల విజ్ఞాన ప్రచారము

లండన్, జూలై 27:—జనీవాను (జిడ్డిఫ్, సినిలు) ప్రభువు పోవుటకుముందు వాణిజ్య జెప్సలసన సంగతులను జెప్పుటకు దీన్ని గుగ మంత్రివర్గమువారు సర్ ఆస్టిన్ చాంబ్లెస్ గారి యత్నముతోందా చూడవలెను. అవసరమును చూడను దీనికొనటకుగూడ ప్రతినిధులు నిర్ణయముగ నున్నారు. క్రయిజరులను చెండు తరగతులగు విభజించుటకు పాంత్రివర్గమువారు రంగీకరించిరి. ఎన్ని చిన్న కాకలు కావలసిన అన్నిటిని కట్టుకొనవచ్చును ప్రతిదేశమునూ కాని పెద్దకాకలు శ్రేష్ఠముగ మంచివిగనుండుటకు మాత్రము ప్రయత్నించెదరు. రేపు మరల మంత్రివర్గమువారు కూడనున్నరు.

27-వ తేదీని ప్రతినిధులు జనీవాకు బయలుదేరిరి.

అమెరికను పత్రికలు

ప్రతికూల బ్రిటిషు ప్రచారము

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

అమెరికను పత్రికలలో నాగుచున్న ప్రతికూల బ్రిటిషు ప్రచారమును గూర్చి వాషింగ్టను బ్రిటిషు రాయబారి ఆక్షేపించుటచేసి ఈ త్రువు చేయబడినటుల లండనులో ప్రమాణులకు చెలియదు. సర్ ఎస్కెయూముగ్గుగాడి ఆధికార రీత్యా ఏమియు కలుగుజేయలేదు. గ్రేటుబ్రిటను 600000 టన్నుల క్రయిజరులను నిర్మించునని ఆసత్వపు ప్రకటనలకు గావించుటచే అమెరికా ఇట్టి వైఖరి నవలంబించెను. గ్రేటుబ్రిటనుకు 600000 టన్నుల బరువుగల నౌకలే అక్కరలేదు. నిజముగ ప్రస్తుతము ఎన్నిటన్నుల బరువుగలనౌకలన్నవో తెక్కించుటకుగూడ వీలులేదు.

జనీవాకు ప్రతినిధిగ బోయిన క్లీబ్బుగాగు చాల అవ్వధి కగుచున్నాడు. వాడం నౌకాదళవైద్యాలయమునం దున్నాడు.

కామన్సునభలో ప్రకటనము

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, జూలై 27:—కామన్సునభ ముగియుటకు జనీవానభను గూర్చి కామన్సునభలో ప్రకటించవలసి యందున చరిత్రుగారిని రేపే ప్రకటించిన బాగుండునని యొప్పుగావించి వీక్షించిరి కాని అది అసాధ్యముగ కన్పించుచున్నది.

బ్రిడ్జింగ్, సినిలు ప్రభువుగార్లు జనీవా కేగవలసియందును. వారి పయనము ఆగిపోవుచే జనీవానభలో ప్రతిష్ఠంభన మేర్పడునను విషయమును మరల ప్రస్తావించిరి. బ్రిటన్ లో సమానముగ నౌకాదళమును పెంచుటలోనున్న దంతయు.

ఇండియా మంత్రికి విన్నపము

రంగేలా సూలు తీర్పు

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, జూలై 28:—ఇస్లాము మతసామకము కొందరు హిందువులు నిండించినందులకును రంగేలారసులు గ్రంథిక రాజపాలని విడిచివెట్టినందులకును 200 మంది సంతకముతో ఇండియా మంత్రికి విన్నపమును తగురుచేయుచున్నారు. సర్ కాంక్ డోయింగ్, సర్ విలియం సింఫ్సన్, సర్ స్ట్రాక్ డెర్బీ, మరీ పెక్కుమంది భారతీయులు, పారిశులు సిరియలు బ్రిటిష్ మసల్మానులు సంతకముజేసిరి.

మాంచెస్టరు గార్డియనుపత్రిక వ్యాఖ్య

ఇట్టి బలవర్తనల సమయములో ఇట్టి గ్రంథమును ప్రకటించుటచే అనర్థకము బోవలెను ఇటువంటి పంజాబు మహాసభియులు కనీసము కొనుటకు నెవడియరని మాంచెస్టరు గార్డియను పత్రిక వాకొనుచున్నది.

జనీవా నౌకాదళసభ

చాంబ్లెస్ గారి ప్రకటనము

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, జూలై 27:—వాషింగ్టన్ సభలో సముద్ర ముహిదసమానాధికారము యునై టెడు స్టేట్సుకు బ్రిటనుకు సమానముగ నుండునలెనని అనగా నౌకాదళము సమానముగ నుండునలెనని. దానిని తేనుండజేయుటకు బ్రిటిషువారు తలచెట్లు 27వ అసమానములకు ప్రకటించిరి. ఇది నిరాధారము కిగిన కా రణముగాని ఆధారముగాని కన్పించును. యుద్ధకాకల సైన్యము తగ్గించుటకు ప్రభుత్వమువారు సూచించిరి. నానిని వాషింగ్టన్ లో నిర్ణయించిన మార్పుని సంఖ్యకు కదవలేదు. పెద్దక్రయిజరులకు గూడ సాంధుట కుపయోగించు) ఇదే నియమమును బెట్టువలె ననిరి. కాని కామన్సునిమ్మత్త ముపయోగించబడిన చిన్నక్రయిజరుల విషయమై వీలులేదనిరి. అట్టి నౌకలు సామ్రాజ్యమునకు ప్రాణాధారములు. చిన్నక్రయిజరు విధానమును బలవంతము గ మిదివేయుటకు బ్రిటను తలపు ఎంతమాత్రముగాను. తన మేనుమునకు చాలిన దారికంటె ఎక్కువ నౌకాదళమును ఏకా తివారును బెట్టుకొనరాదని మోక్షి గార్లు నిర్ణయమునంగీకరించి తిమి యుద్ధ నౌకలకు వాషింగ్టన్ లో ఆవల బించిన శాశ్వత నూత్రమును ఇతర పనుల కు పయోగించు కాకలకు వర్తింపరాదు. రెండోము భావి క్రయిజరు నిర్మాణమును గూర్చి తాత్కాలికపు టాడ్ బడిక నుదురుటకు కష్టముండనని ప్రభుత్వమువారు తనకొనుచున్నారు. కాని బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమువారట్టి తాత్కాలికపు టేర్పాటును జేయు డని యడుగరాదనిరి. ఇంచేవిధానమును అవలంబించినను ఇకముందు బ్రిటిషు సామ్రాజ్యము సముద్రమున నౌకాదళమును సమానముగ నుండవలెనను తత్వమును వసులకొని రని వాఖ్యయైనప్ప దరనిరి. కాని అట్టి యభిప్రాయమెన్నటికీకూర్చిడిగారికి లేదు

సభా ప్రారంభమున బ్రిటిషు ప్రతినిధి 600 టేటన్నుల క్రయిజరులను గోరె నన్నమాట అసత్యమనిరి చాంబ్లెస్ గారు.

నవంబరులో మరల పార్లమెంటు సమావేశమగును అపు డు మరల ఈ విషయమై చర్చించవచ్చునని క్లయిచ్చుగారికి చాంబ్లెస్ గారు రథయమొసరిరి. ప్రభువుల సభలో ఇట్టి ప్రకటనమును స్వాగత్యుత్తరము గావించెను.

బ్రిడ్జింగ్, సినిలు ప్రభువులు జనీవాకు బయలుదేరిరి. బ్రిటను ఆభిప్రాయములో ముఖ్యమంత్రి మార్షెల్లు తేదనిరి బ్రిడ్జింగుగారు రూబరుతో. సినిలుగారు ఇంకను ఆతతోనే యున్నారనియు కాని పరిస్థితులు నిస్సందియముగ నందిగా వసయం దున్నవనిరి.

భారతదేశములో మిల్లు కూలీలు

విద్య, శరీరదార్ధ్యము లేవు

లండన్, జూలై 28:—ఇండియాకు వచ్చిన యునై టెడ్ స్టేట్సు యిలు ఫ్యాక్టరీ పరివాండ్రులను సమావేశమై ఖామ్నూలులో భారతవార్తాపత్రికలలో ఈ క్రిందివిధులు మిల్లు పరివాండ్రు సోమరిపోతుల అసమర్థులు. చతురతలేనివారు, నిరచిత్రములేనివారు, లోబల వెనపల పరిస్థితులు బాగున్నను, ఇచ్చినవేతనములకు బిగినపనిని పనివాండ్రుచేయుట లేదనిరి ప్రకటించెదట. అవి అన్నియు అబద్ధమని ప్రతినిధులు చెబుచు నున్నారు. అట్లెన్నడును అనలేదట. సోమరితనమునకు అసమర్థతకును తేడా యున్నదని ప్రతినిధులు చెబుచున్నారు. మిల్లుల నిర్మాణము మరితర పరిస్థితులు లంకామైగతో సమానము గ నెన్నకొనవచ్చును భారతమాతీల గృహజీవనము వెలుపలి పరిస్థితులు నాగరక ప్రపంచమునకు అసమానకరముగ నున్నదనిరి. విద్యా లేక పోవుటచేత భారతదేశమాతీలు లంకామైగమాతీ లవలె సమానముగ నుండలేదనిరి. అన్నము పప్పు కూరల తిన్నంత మాత్రమున కండత్తప్తి మేధాసంపద రాదనిరి.

అంగ్లో ఇండియను భీమాసర్వీసు ప్రేమనులను అధికారుల పరిశీలనమునకు కంట్రాక్టరులు స్వాధీనము జేసెదరనియు, కాని లేదని నిర్ణయించుటకు వీలు లేదనియు చెలియజేసిరి.

బ్రిటిషు ప్రైమానిక ప్రదర్శనములు సందర్శనమున విమానము డికో నెను. ఒక వైమానికాధికారి నుండుటచే చనిపోయెను.

రుమేనియా రాజ్యము

కరోలు గామనని ఎత్తు

రుమేనియాలో ప్రస్తుత పరిస్థితులు సంగీకరించువాడను గాననియు తనతండ్రి అంత్యక్రియలను నిచ్చి రాజగ సంతకము జేసెదనని అన్నట్లును ఆఫ్టడే చెండు కరోలు నామమును ధరించెననియు చెలియుచున్నది.

చీనారక్షక సైన్యము

బ్రిటిషు ఇండియను సైనికుల మరణములు

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, జూలై 28:—ఇంగ్లండు 12 గురు బ్రిటిషు సైనికులు ఇంద్రు ఇండియను సైనికులు చనిపోయినందు 8 గురు రోగముచే పోయినందు తక్కినవారు ప్రమాదముచేతను గాయముల చేతను పోయినందు కష్టక కింగుగారు చెలిసిరి. ఇండియను సైనికుల కుటుంబమునకు వెలయు నిచ్చుచున్నాలో లేదో బర్మెన్ హెడ్ ప్రభుని యడిగెదననిరి. జ్వరము ఊపిరి తిత్తులు చెడుటచేతను చనిపోయినవారికి పింఛను చెప్పదరాయను విచారణను బట్టియుండుననిరి. ఏకముగ అన్నిటిని గూర్చి జెప్పుటకు వీలు లేదనిరి.

ప్రేమయూనియను చిట్లు

మూడవ పర్యాయము ఆమోదింపబడుట

లండన్, జూలై 27:—ప్రభుత్వములో ప్రేమయూనియను చిట్లును మూడవ పర్యాయము ఆమోదించిరి. 8 అనుమానము 17 గురు ప్రతిపక్షముగ, కొందరు లేవరల్లు, రిడి. గుప్తభువుగూడ కార్మిక సభ్యులతో కూడ తాను ఓటుజేసిరి ప్రభువుల సభవారు భయపెట్టుట అనుపదమును నిర్వచించుట లో సవరణను జేయప్రభుత్వమువారు రంగీకరించిరి. గురువారము చర్చించెదరు. శుక్రవారము సార్వభౌము డంగీకరించును

డీల్లీబట్టల వర్తకుల బ్రిటను ప్రివీకపుర్నివారు త్రోజేసిరి.

భర్తను జంపుట

లండన్, జూలై 27:—బర్మింగ్హామ్ నుండి ఇతరులకు కాపాడుటకును భర్తను కాల్చుటకును నెచ్చెను ఇంట్లోను అననామె వాదించ ఆమెను విడుదలజేసిరి. కూతురు తండ్రి దొడ్డ న్యాయుడు త్రాగుడును గూర్చియు సాక్ష్యమిచ్చెను.

రైనుసైన్యమును రీఫ్రిజెయింగ్ అగస్టు 4 నుండి 7 వరకు సర్ ల్యాంబింగు వర్గింగు గారు పరిశీలించెదరట.

మిడ్లండు బ్యాంకు చిక్కులు ఇకమిడట పనికిరావు రాలతు న్యాయమూర్తిగారు తీర్పుజేసిరి.

క్రొత్తప్రార్థన గ్రంథమునుగూర్చి కామన్సు సభలో పార్లమెంటుసభ్యులు ఆక్షేపించెదరట.

డాక్టరు మార్క్సగారి రాజినామా

జర్మన్ రిపబ్లికను సొముములో విషమావస్థ బెర్లిన్, జూలై 28:—వియన్నా అల్లుగుల సందర్భము లో రిపబ్లికను నాయకుల ప్రతిగ్రసము బాగులేదని డాక్టరు మార్క్సగారు రాజీనామా చేసిరి. ఆస్ట్రియా రాజకీయముల లో అనవసర జోక్యము కల్పించుననిరి. అది ఆస్ట్రియా ప్రభుత్వమును న్యూనత బురుటచుననిరి. హింపించగ్గరారికి బదులు డాక్టరు మార్క్సగారిని ఆగ్ర్యకృపవదికి నియమించ నుండుటచే రిపబ్లికు వర్గములో అలజడి గల్గెను.

అంగ్లో పెరిషింగు కంపెనీవారు కుడిస్తూ రాష్ట్రములో విద్యావ్యాపకము జేయుటకు కేరిషియా ప్రభుత్వమువారికింగించిరి. ఎప్పుసాంపండి 6 గురు పెరిషియనులకు ఒరింగ్ హోమును బోధన పద్ధతులను నేర్పుకొనుటకు బంపుచున్నారు.

ఫోర్ రాజా ఇంగ్లండు పరిశీలనను పూర్తిజేసికొని 28 తేదీని పారిస ను రైల్వేలకు దేశములంతటను గుహ్యవ్యాపము గోచరించెను ధృతునిచ్చుట కొంట్లయమునకు బోయి జూచిరి.

పెరిమియూ ఆర్థికాధికారి

ఉద్యోగ పరిమితి ఆధారమున, మరల ఆతనిని నియమించే దమని దివ్య ఆతని నిరాకరించెను. ఆతని స్థానాన్ని క్యాబినెట్ గారిని నియమించుచున్నాడు.

పెరిమి కమిటీ భూకంఠము కొంచెముగ తగ్గిపోయి, ఇప్పటికీ, మున్నగునట్లు గడ్డకాని నష్టము గలుగలేదు.

ప్రాంత ఆమోదమును గూర్చి జేసికొన్న ఒడంబడిక అంతరించినందున 62 సవరణలను ప్రాంతమును పీడించుట కిష్టము లేదు. మున్నగునట్లు యునైటెడ్ ప్రావిన్సు ఆందోళన బాగుగా తగ్గిపోయింది. ప్రాంతమును అప్పుగ వీక్షణలను టూల్స్ గారవల్లు అమెరికను ప్రతికూల వాక్యమును వికాసి తాగునీరు ఎన్నడును ఎవరితోను అనలేదని టూల్స్ గారు తెలుపుచున్నారు.

బస్సాలో కలరాచే 8 గురు చనిపోయిరి. 9 గరికి పోకెను. బస్సా వ్యాపారిము సాగుటలేదు. రాకపోకలు లేవు.

పోలండులో రైలుస్టేషను చేరుకోకదానిని పోనపు స్టేషను అని మార్చుటచే పోలండులో సంవలనము బయలుపడెను.

లండను కవుంటి కవున్సిలవారు ఆర్థిక స్థలమునకు ఇండియా ప్రభుత్వమువారినుండి ఆర్థిక అంగీకరించిరి.

అమెరికాలో వైరికల కచ్చి మహారాష్ట్ర గారిని మట్టడించిన సంగతిని తెలుపుచు వారికి పరిహారమును అమెరికా ప్రభుత్వమునుండి ఇచ్చించుటకు ప్రయత్నము జరుగుచున్నదని చాంబర్లెనుగారు.

కర్నూలు ఆర్థికవైఖ్యల సభ

17-లేది జరిగిన సభలో ఈదినవ తీర్మానములు గా వివరించినవి.

ఈసభలో సమావేశమయిన కర్నూలు పురపాలక సంఘము ప్రాధులూ ప్రభుత్వకాపరమేళ్ళు దేవస్థానము విషయములో దేవాదాయపు బొద్దులూ చేసిన తీర్మానము అత్యంతమైన దీనియూ వైఖ్యల మత, సాంఘిక, ఆర్థిక హక్కులను భంగపరచుచున్నందున యాదీక వవివరించిన కారణములను యింకా యితరకారణములను ముద్రాను ప్రెస్ డెస్క్ లోనుండు శ్రీ కన్యకాపరమేళ్ళు దేవాలయములను హిందూదేవాదాయపు చట్టమునుండి విముక్తియింపు చేయవలయునని శ్రీ శ్రీ గవర్నరు గారిని యీసభవారు ప్రార్థించుచున్నారు.

1. దేశములోనుండి యానతుకన్యకాపరమేళ్ళు దేవస్థానములను వైఖ్యలయొక్క దేవాలయముల వీర్వడినవిగాను వారు మనస్థూరిగా ఏలాటి నిర్బంధములేక యిచ్చు చందాల వల్ల జరుగవలసినవిగా ఉన్నవి హిందూలలో మరెంతయే జాతివారుగాని ఈ దేవాలయములను దేమిచ్చి ప్రవృత్తయము చేయుటలేదు. కాబట్టి ప్రత్యేకముగా వైఖ్యజాతిల ముత్రమే వచ్చుచున్నందున ప్రాంత సంబంధించిన దేవాదాయ చట్టపు పునర్వక్ష వినియోగముల వ్యాప్తముకాదు.

2 కన్యకాపరమేళ్ళు దేవస్థానముల కేలము వైఖ్యల వల్ల వచ్చు చందా, సమితిలోని నిరుపబడి వారిని ముత్రమే ముత్రమే చేయబడుచున్నది. వైఖ్యలు చందాలనిచ్చుట నిలిపి వేసినందున దేవస్థానములు నిలిచిపోవును. ఈ దేవస్థానములు రిజిస్టరుకాని కన్యకలను పోలియున్నవిగాని పబ్లిక్ రిలిజియన్ యొక్క స్థితిగతులు అటులగు నొకటిలేదు.

3. ఈ దేవస్థానముల విషయములో చందాదారుగా నుండువారు ఏదైనా తమకుతోచిన ధర్మకార్యములను చేయుటకు యిష్టపడియెవరి అట్టిధర్మకార్యములు ప్రార్థించుచున్నా వారు లేకపోయినను చేయుటకు హక్కువున్నది. హిందూదేవాదాయపు చట్టము క్రిందకి యీ దేవస్థానములు వచ్చినందున అట్టిహక్కు నశించి ధర్మకార్యములు చేయుటయందు గొప్ప యిబ్బంది కలుగును.

4 వైఖ్యలు తమ చందాలను ప్రాంతీయ గణమును తమయొద్ద సామముగా ఉన్న పట్టుకు అధికారము వుండెనని తెలిసిన వెంటనే చందాలను విడుదల నిలిపవలయును. అట్టి సందర్భములలో యితర దేవస్థానములను విడిచి వైఖ్యలను సాధారణముగా వ్యాప్తమున వైఖ్యలు లేవనెత్తిన దేవతాకార్యములు నిలిచిపోవును. కాబట్టి వైఖ్యలయొక్క మతవిషయమును హక్కులను ప్రాంతము కలుగును.

సమితి స్వామి సెట్టి, అధ్యక్షుడు.

బెజవాడ స్పిన్నింగ్ అండ్ వీవింగ్ మిల్స్, లిమిటెడ్, బెజవాడ:

ఆంధ్రదేశములో ప్రధానమైన ప్రశస్తమైన సంస్థ - గమనించవలసిన ఒక ఆదర్శములు

- 1 హిందూదేశపు ప్రతి పరిశ్రమను ఎట్టి యిక్కట్లకును యోగ్యకాపాడుము.
- 2 హిందూదేశమునకు పండిన ప్రతి అంతయు అవసరమని తెలిసికొనుము.
- 3 హిందూదేశమున కంతయు వలయునట్లు తయారగువరకు ప్రతి యెరుమతి శాపితము.
- 4 వస్త్రముల పరిశ్రమలో అసంతృప్తి హిందూదేశముననే నియోగింపుడు.
- 5 శుద్ధభద్రులగుగాని, హిందూదేశపు మిల్లువస్త్రమునుగాని కొనుము.
- 6 ప్రస్తుతకాలమానస్థితిలో యంత్రములను ప్రోత్సహించుము.
- 7 రాజకీయ వ్యాపారములను ముఖ్యముగా, వ్యవసాయము హిందూదేశపు పరిశ్రమలని జ్ఞప్తియుంచుము.
- 8 ప్రజలవిద్యా సౌఖ్యములకొరకు నీ సాధికభాగములను పరమము.
- 9 దేశదారిద్ర్యమును నిర్మూలము గావింపుము - నిరుద్యోగమును రూపుమాన్ము. దేశమున సంపదను వర్జియము.
- 10 లాభకరమైన వస్త్రతో పరిపాలింపబడు హిందూదేశములయందభిమానముంచి ద్రవ్యమును వినియోగింపుము.

కోరాలంగూతు, పైను, ధోవతులు, బొంబాయి వర్తింపులు, దుప్పట్లు, తుండుపట్టు, వస్త్రాలు పరిశీలించబడిన బలమైన నూలుతో తయారైన నాణ్యమైన వస్త్రములు కడుపురపమైన ధోవతుల అమ్మబడుచున్నవి. విదేశవస్త్రములు కొననవసరములేదు.

ఈవిల్లు వస్త్రముల వ్యాపార అనుభవమువలననే తెలియును. దేశభక్తిగల ప్రతిహిందూదేశియును ముఖ్యముగా ప్రతి ఆంధ్రుడును దీనిని అభిమానించి వృద్ధికి తెచ్చుటకు వేడుకొనుచున్నాము.

ఇంకను చాలా వాటాలు అమ్మకము కావలసియున్నవి. వివరముకొరవారు యీచిరునామాకు వ్రాయగోరవము.

గూడూరి లక్ష్మణరావు బి. యె. మేనేజింగ్ యేజంట్ అండ్ డైరెక్టరు, బెజవాడ.

కలకత్తా కార్పొరేషను

బెంగాలు సేవసలు బ్యాంకును పునరుద్ధరింపగోరుట

కార్పొరేషనుకుగల నష్టము

కలకత్తా, జూలై 27: - సేవ కలకత్తా కార్పొరేషను సభలో రెండుగంటలపేపు చర్చజరిగినవిట్లు బెంగాలు సేవసలు బ్యాంకు విషయమున కార్పొరేషను యెట్లు ప్రవర్తించవలసినదియు నిశ్చయించిరి. ఈ బ్యాంకు కార్పొరేషనుకు సుమారు 2 1/2 లక్షలు బాకీ. బ్యాంకును కోర్టువారా ఋణము క్రితేయవలెనను నిజమను నెదిర్చి ఫీఫ్ ఎకౌంటెంటుగారు బ్యాంకు లెక్కలను పరిశీలించి ఏమయిన అవకాశమున్నచో పునరుద్ధరణ జేయుటకు తోడ్పడవలెనని కార్పొరేషనువారు తీర్మానించిరి. అవకాశము లేనిచో లిక్విడేషను బలపరచవలెనని కోరిరి.

ఫీఫ్ ఎకౌంటెంటు జూలై 20 వ తేదీన జరుగు బ్యాంకు ఋణదాతల సభకుబోయి బలవంతముగ ఋణము క్రితేయ విధానమును బలపరచవలెనని ప్రత్యేకసంఘమువారు శిఫార్సు జేసిరి. దానిపై చర్చజరిగెను. సభ్యులలో లిక్విడేషను కోరువారి సంఖ్యయు పునరుద్ధరణను కోరువారి సంఖ్యయు సరిసమానముగ నున్నది.

ఋణము క్రిత అనుమతముగానున్నవారు బ్యాంకు పరిపాలనను నిందించిరి. తప్పుచేసినందుకు శిక్షపొందవలెనని. పునరుద్ధరణగోరువారు బ్యాంకు జాతీయసంస్థ గనుక ప్రోత్సాహపరుచవలెను. పునరుద్ధరణపాలన బాగులేకుండుట నిజమే. కాని పునరుద్ధరించినచో కార్పొరేషనువారి విప్లవ ద్రవ్యముకన్న ఎక్కువ రాగలదనిరి.

వీలగుచో బ్యాంకును పునరుద్ధరింపవలెనని కోరుచు, ప్రత్యేకసంఘమువారి శిఫార్సును ప్రోత్సహించు 86, 81 ఓట్లతో తీర్మానము నెగ్గెను.

బి. కె. బాసుగారు కలకత్తా కార్పొరేషను సభ్యులు ఇంగ్లాండుకు పోవుచున్నారు. లండను మాంచెస్టరు బర్మింగ్హాము మున్నగునగరలలో మునిపింపట పరిపాలన పరిశీలించుదురు. (ఫీ. పేసు)

గవర్నరుకు ఖద్దరు స్వాగత పత్రము

చరణ కనరా జిల్లాబోర్డు ప్రధానము

ఉద్దేశపూరితముగ చర్చ

మంగళూరు, జూలై 25: - రా. సా. బి. మహారాజు హెడ్డగారి యధ్యక్షతక్రింద చరణ కనరా జిల్లాబోర్డువారు నిన్న సమావేశమైనపుడు గవర్నరును స్వాగతపత్రము సమర్పించి విషయమై చాల ఉద్దేశపూరితముగ చర్చజరిగెను. గవర్నరుగారి కొరకు స్వాగతపత్రమును ముద్రించుటకు దానిని ఉంచుట కొక వెండిపెట్టెను తయారుచేయించుటకు రు 200 ల నొసగవలసినది అధ్యక్షుడు సభవారి నడిగెను. వెండిపెట్టె నొసగుటకు కొందరుసభ్యుల కిష్టములేక పోయెను. వారధ్యమని ప్రతిపాదన నెదుర్చుచు, నిలువగల వెండిపెట్టెపై స్థానికసంఘ

ధనమును వెచ్చింపరాదని ప్రభుత్వమువారిని గావించిన యుత్తరపునహరించిరి. ఆ ప్రభుత్వపు ఉత్తరపు మంజూరుకు మాత్రమే వర్తింపవలసి అధ్యక్షుడు బయలుపెట్టెను.

ఉడిపి తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షుడు ఎం. వి. తాబో కామతుగారు స్వాగతపత్రమును చక్కని ఖద్దరు వస్త్రముపై ముద్రించి యొసగవలసినదిని ప్రతిపాదించిరి. కారితో తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షుడు సమావేశమైనవారు కె. శ్రీనివాస హెడ్డగారు ప్రతిపాదనను బలపరచిరి. రావు సాహెబు ఎ. జె. లోబోగారు చిన్న పెట్టె యందుంచి స్వాగతపత్రమును సమర్పించవలసినదిని సవరణను ప్రతిపాదించిరి. బి. ఎం. ది. సా. బా. ఎ. ఎ. ఎ. మున్నగువారు సవరణను బలపరచిరి. సవరణను వోటునకు తెట్టుగా పిలిచియెను పిమ్మట కామతుగారి తీర్మానమును వోటునకు తెట్టుగా 13 గురుసభ్యుల ధోరణుగ వోటుజేయుటచే తీర్మానము నెగ్గెను. (ఆ. పే.)

ఆర్థికస్థితి చక్కబడనిది స్వరాజ్యములేదు

బి. దాసుగారి ఉపన్యాసము

రాజగుండ్రి, జూలై 27: - భారతదేశమున ఆర్థిక ఆకాంక్ష " అను విషయమును గురించి భారత శాసనసభ్యులగు బి. దాసుగారు నిన్నటిదినిమున రెండుసంప్రదించున బహిరంగసభయందుపన్నయింపుచు, భారతదేశముయొక్క ఆర్థిక స్థితి తొలగినిది రాజకీయ స్వరాజ్యమున కర్హములేనని నడిచి భారతదేశము దాద్రవ్యముగలవన విషయమును ఎవ్వరును గాదనజాలరు. భారతదేశమున ప్రజల ఆదాయము తల 1-కి రు 50 లు మాత్రమే నని అంచనావేసి ఆంగ్లదేశమున ప్రజల ఆదాయము తల 1-కి రు 450) లు ప్రస్తుతిము ప్రజలకొసగబడుచున్నది, ప్రజలందొకరికొకరు విద్యభ్యాసముల వ్యాపార జేయుచు నున్నది. వానివలన ప్రభుత్వము ప్రభుత్వముల వదలి పట్టాములను పోవుచున్నాడు. ఇందుకలన ప్రజల జీవితవ్యయ పరిమాణము మాత్రము పెంచుచున్నది. వారిఆదాయము మాత్రము పెంచుటలేదు. గృహము లేకును 1 1/2 పిల్లలగుటకు పెంచుచుట మొదలగు సర్వవిధ ప్రజల దారిద్ర్యము మరింత పెంచుచున్నది. పాఠశాలయందు సామాన్యవిద్యతో బాటు వృత్తి విద్యలూడ జనగవలెను. వ్యవసాయ సహకార సంఘముల నేర్పరచవలెను. గృహపరిశ్రమల ప్రోత్సహించవలెను.

రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములందు - వ్యాపారా ను భ సముగలవారిని అభివృద్ధికాఖా మంజూరుగ నియమింపవలెను. ఆవియోగముమొదల పరిపాలనా కాఖుల నాయభివృద్ధికాఖా మంజూరి పరిపాలనయందుంచవలెను. దేశముకలెం పు సంభవించుచున్న యెముకుల తొలగించుటకు మంచివిషయవిచారణకార్యక్రమము నేర్పరచవలెను. భారతీయులు రాజకీయ స్వరాజ్యమునుగించి ఆలోచింపక పూర్వమే ఆర్థిక స్వరాజ్యమును సుపాదించవలెను. (ఫీ. పేసు)

చాంబయి, జూలై 27 - న్యాయమూర్తి చౌక్ గారు కోర్టులో మూడుసార్లు తిరు సేవచేసి వారిని మూరించిరి. నేటికే కేసులన్నియు వాయిదాజేయబడినవి.

16-న ఉత్తరాంధ్రుడు స్వేచ్ఛ అగ్రమున పహింప జార్జిజోసఫ్ గారు అంగీకరించిరి.

దేవారము, జూలై 26—మేపాస్పీసిలు బాచునులు,
 పేను పత్రిక సంపాదకులును నే హితులును కాశీ నివృతచిత్రి.
 ధియశాఫికలు సాహిత్యో సున్నారు. రి రోజులుమాత్రముంకి
 డబ్బులేకుండ ప్రయాణము సాగించి ప్రపంచమునుచుట్టుమున్నా
 రు. (శ్రీ వెను)

న్యాయస్థాన వార్తలు

"స్త్రీల ప్రతీకధల" దావా

కాపీరైటు హక్కుల భంగపరచుట

(హైకోర్టు)

స్త్రీల ప్రతీకధల దావాయందు న్యాయమూర్తి వాసల గారి దివ్యుల తీర్పుచేపును కాపీరైటు హక్కులనుంచి చాల ముఖ్యముగా వ్యత్యాసము నిర్ణయముల గాంచిరి.

ఈ దావాయందు, బాలాంత్రపు వెంకటరావుగారు ఫిర్యాది. 1907 సంలిన వీరు స్త్రీల ప్రతీకధలను పుస్తకమును ప్రకటించిరి. 1914 సంలిన వీరి గ్రంథమును పునర్ముద్రణము గాంచిరి. ఫిర్యాది గ్రంథముపైన పర్యవ్యాప్త సంకలితము అని వ్రాసెను. కాని ఫీజుచెల్పించి "పర్యవ్యాప్తములను" రిజిస్టరు జేయించుకొనలేదు. 1918 సంలిన నా స్త్రీల ప్రతీకధలను మంగు వెంకటరంగ సాధరావుగారు వారుగూడ ప్రకటించిరి అనంతర మిటీసుల (1) వల్లూరి పద్మవాధరాజు (2) మాడేటి సవ్యాసయ్య (3) కరాఅప్పయ్య (4) తిమ్మారావు అను వారలుగూడ ఈ పుస్తకమునే ప్రకటించిరి. అందుపైన బాలాంత్రపు వెంకటరావుగారు స్త్రీల ప్రతీకధల పుస్తకముపై పర్యవ్యాప్తములును తనవనియు పైనట్లగు తన అనుమతివందనందే సదరు గ్రంథమును (రెండవ ముద్రణము) ముద్రింపి ప్రకటించి విక్రయించుటవలన తన హక్కులను భంగమొనర్చిరని క్రిమినలు దావా చేర్చిరి.

ఈర్ష్య గోదావరికిల్లా జాయింటు మేన్జేరుగారి కేసు ను విచారించిరి. ఫిర్యాది స్త్రీల ప్రతీకధలను స్యయము గారచించ లేవనియు అనుభుతముగా వచ్చుచున్నవనిని నేకరించి గ్రంథముగా నచ్చువేసెననియు అందుచే అతనికి గ్రంథ ముపై కాపీరైటు హక్కులేదని ముద్దాయిల మొదటివాదన. అంతియ గాక ఫిర్యాది 1847 సంపు కాపీరైటుల ఆప్తప్రకారము రెండు రూపాయల ఫీజును చెల్పించి తన హక్కును రిజిస్టరు జేసుకొని యుండలేదు అందుచే 1847 సంపు కాపీరైటు ఆప్తక్రింద ఫిర్యాదికి కాపీరైటులేదు ఫిర్యాది గ్రంథకర్తయనిగాని అతనికి కాపీరైటు గలదని ముద్దాయిల వదిలించుననియు అందుచే ముద్దాయిల వర్తయందుదురుదైకము లేదనియు ముద్దాయిల తరపున వాదించబడెను.

కేసును విచారించిన జాయింటు మేన్జేరుగారు, తీర్పు చేపుమ ఫిర్యాది స్త్రీల ప్రతీకధలను స్వీకరించేకేగాని స్యయముగ రచించియుండలేదన వాదనము సంగీకరింపలేదు. ఫిర్యాదియే సదరు గ్రంథమును రచించెనని నిర్ణయించిరి. అయినను ఫిర్యాది, కాపీరైటు ప్రకారము రు 20 ఫీజును చెల్పించి రిజిస్టరు జేయించుకొనలేదు. అందుచే ఫిర్యాదికి కాపీరైటు ఉండజాలదు. అందుచే ముద్దాయిలు ఫిర్యాది హక్కును భంగపరచలేదు. అంతియగాక, ఫిర్యాదికి "కాపీరైటు" గలదని తెలిసి, దురుద్దేశముతో ముద్దాయి వీ గ్రంథమును ముద్రించి ప్రకటించి విక్రయించలేదు కనుక వారు నేరస్థులు గారు. అని జాయింటు మా జి స్ట్రీటు నిర్ణయించి ముద్దాయిలు నిర్దోషులని ప్రకటించి వదలివేసెను. అందుపైన ఫిర్యాది హైకోర్టునకు అప్పీలు జేసెను.

హైకోర్టునందు న్యాయమూర్తి వాసలగారి యెదుట నీ అప్పీలు విచారణకు వచ్చినపుడు చి. రాఘవరావుగారు ఫిర్యాది తరపున హాజరై కాపీరైటును రిజిస్టరు జేసుకొనుటకు రు 20 ఫీజును చెల్పించుట 1827 సంపు ఆప్తప్రకారము అవసరమేననియు కాని 1914 సంపు కాపీరైటు ఆప్తప్రకారము సదరుఫీజును చెల్లించక పోయినను కాపీరైటు హక్కు సంక్రమించుననియు చెనుకటి ఆప్త ప్రకారమైనను రిజిస్టరుజేసుకొనక పోయినంతి మాత్రము అందులకు ఫీజుకొనుటకు వాళ్ళింక లేదు. అందుచే ఫీజును చెల్పించి హక్కును రిజిస్టరు జేసుకొనినంతి మాత్రము కాపీరైటు లేని జాయింటు మేన్జేరుగారి తీర్పును సమర్థించుటకు ముద్దాయిలు వాదించుటకు అర్హులు అని ముద్దాయిల వాదన.

మ. వాసుల ఆ ప్త తీర్పు ప్రకారము గోదావరి రాజాచారి, కె. ఎల్. చంద్రమౌళి గారు ముద్రణ చేసిన స్త్రీల ప్రతీకధలను సమర్థించిరి.

కె. ఎల్. చంద్రమౌళి గారు తీర్పుచేపును ముద్రణ చేయించుట మేజిస్ట్రేటు తీర్పుచేపునకు సెలదనలలోనే అప్పీలు జేయలేనని కాపీరైటు కాపీలను నిర్ణయించుచున్నవనియు ఫిర్యాది నిర్ణీతకాలములో అప్పీలుజేయక ఆలస్యముగా చేయుచునే అప్పీలు నిలువబడుననియు అంతియగాక కాపీరైటు ప్రకారము హైకోర్టును విశేషము చేసి వాడుగాని హైకోర్టునకు గాదని అతీయించిరి.

న్యాయమూర్తి ఫిర్యాది పుస్తకము సంగీకరించి కేసు పునర్విచారణ జరుపలేదని ముద్దాయిల వాదన. తీర్పు చేపును విచారణకు హైకోర్టును సంగీకరింపరాదు. అతీయముల విచారించ వచ్చునని ముద్రణ.

కావలెను

కడపజిల్లాలో ప్రతిపట్టణములోను ప్రతి గ్రామములోను మన రాజాగారి గల

ది యునైటెడ్ ఇండియా లైపు అన్సు రెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్

అను కేసుగల భీమాకంపెనీ చేపుపురి రాష్ట్రమున ప్రజలకు చేయుచున్న గొప్పసహాయమును గూర్చి ప్రజలకు బోధించుటకు పలుకుబడి కలవారు కావలెను.

ఉద్యోగములు దొరకక విద్యార్థిభులు శాస్త్రజ్ఞులను యీ కోటలలో యీ కంపెనీ వత్తు మన పనియేగోరువారు సులభముగా మంచి ఆదాయమును బడయగలుగుదురు. దీనిని ప్రజలకు చాల మేలు కలుగును గాన యిది సభకు నేపగూడవగును. గాన యీకంపెనీ తరపున పనిచేయువారు ప్రజా నేపనుగూడ చేసినవా రగుదురు.

కడపజిల్లా నుండి ఈవిషయమై వ్రాయదలచిన వారు పు తరముల నన్నిటిని యిదిగవ విలస మునకు వ్రాయవలెను.

"ఎస్. గోపాలయ్యగారు, బి. ఏ. ఎల్. టి. చీపు యేజిలరు.

ది యునైటెడ్ ఇండియా లైపు అన్సు రెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్, చేపుని, కడప."

లాపాయింటు

హిందూవిరంతుల విషయము

1. పుత్రసంతతి లేనప్పుడు పురుషునికి అనంతరం ఆతని భార్య విరంతువే వాడు అయి ఆమెయందు ఆస్తి సంక్రమించుచున్నది. ఒకనికి అనేక భార్యలు వున్నప్పుడు భార్యలందరికి జాయింటుగా ఆస్తి సంక్రమించును. అని మితాక్షరిలో విధించబడియున్నది. యజ్ఞవల్క్యస్మృతిలో భార్య అన యేకవచనము ప్రయోగింపబడియున్నది. అయినప్పటికిని భార్య అనే తిగతిలో చేరిన అందరు అని అర్థము చేసుకోవలెను. ఆ భార్యలు సమభాగములుగా పంచుకొనవచ్చునని స్మృతిచంద్రికలో నున్న విశ్వాత్రిదయ అనే గ్రంథములో నున్న వ్రాయబడియుండేదేగాక, తారాచంద్రు, యెదిరి, రీతిరం అనే కేసులో మద్రాసు హైకోర్టువారు తీర్పు చేసినారు.

2. అనేక భార్యలు వున్నపుడు ఒక భార్యచేత తక్కిన భార్యలకు పూరా ఆస్తియందు సంక్రమించును. ఇట్లు భార్యలు అందరు చనిపోయేవరకు యితరులకు హక్కు చెందదు. అని బొంబాయి, మదరాసు హైకోర్టువారు అనేక కేసులలో తీర్పులు చేసినారు.

3. ఆస్తి జమీందారు ఆస్తిగాని రాజాగారి ఆస్తిగాని అయిన యెడల అట్టి ఆస్తి అవిభాజ్యమయిన ఆస్తి అయిన యెడలనున్న, చిన్న భార్యలకు భరణము యవ్వనలననదనిన్ని, శ్వేత భార్యకు హక్కు సంక్రమిస్తున్నదనిన్ని మద్రాసు హైకోర్టువారు వర్ణనాయి, యెదిరి, వల్సనాయి అనే కేసులో సున్ను శిశివల్లూ యెదిరి తుంగమా అనే కేసులోనున్న మద్రాసు హైకోర్టువారు తీర్పుచేసినారు.

4. పట్నం ఆస్తిలో అనుగా సాధారణముగా విభాజ్యము కల్గినది. కేసులో శ్వేత భార్య ఆస్తిని స్వాధీనపరచుకొనుటకును ఆస్తిని పంచుకొనుటకును హక్కుగలదని తక్కిన భార్యల ఆ ప్త తీర్పు. కూడా శ్వేత భార్య మానేడుగావుంకి అది పంచుకొనుటకు ఆస్తిలో భాగం లుండవలసి అని మదరాసు హైకోర్టు తీర్పు.

5. పట్నం ఆస్తిలో అనుగా సాధారణముగా విభాజ్యము కల్గినది. కేసులో శ్వేత భార్య ఆస్తిని స్వాధీనపరచుకొనుటకును ఆస్తిని పంచుకొనుటకును హక్కుగలదని తక్కిన భార్యల ఆ ప్త తీర్పు. కూడా శ్వేత భార్య మానేడుగావుంకి అది పంచుకొనుటకు ఆస్తిలో భాగం లుండవలసి అని మదరాసు హైకోర్టు తీర్పు.

6. ఆస్తిని పట్నం ఆస్తిగా చేయవలెను. పంచుకొనుటకును ఆస్తిని పంచుకొనుటకును హక్కుగలదని తక్కిన భార్యల ఆ ప్త తీర్పు. కూడా శ్వేత భార్య మానేడుగావుంకి అది పంచుకొనుటకు ఆస్తిలో భాగం లుండవలసి అని మదరాసు హైకోర్టు తీర్పు.

7. పట్నం ఆస్తిలో అనుగా సాధారణముగా విభాజ్యము కల్గినది. కేసులో శ్వేత భార్య ఆస్తిని స్వాధీనపరచుకొనుటకును ఆస్తిని పంచుకొనుటకును హక్కుగలదని తక్కిన భార్యల ఆ ప్త తీర్పు. కూడా శ్వేత భార్య మానేడుగావుంకి అది పంచుకొనుటకు ఆస్తిలో భాగం లుండవలసి అని మదరాసు హైకోర్టు తీర్పు.

న్ని అవసరము లేనిదే విక్రయముగాని తాకట్టుగాని చేయ కూడదనిన్ని భగవాన్ దీన్ యెదిరి మెనార్లీ అనే కేసులో హైకోర్టువారు తీర్పు చేసినారు.

8. పెనిమిటి చనిపోయే సమయములో భార్య వ్యభిచారిగావుంటే అట్టి భార్యకు పెనిమిటి తాలూకు ఆస్తి సంక్రమించ కూడదనిన్ని ఆస్తి ఆమెకు సంక్రమించిన తర్వాత ఆమె వ్యభిచారి అయినట్లయితే ఆ ఆస్తిని ఆమె అనుభవించుటకు ఆ వ్యభిచార దోషము అడ్డుకాదనిన్ని అనేక హైకోర్టులు చేసిన తీర్పును సీమలోనుండు ప్రీవికవుకోసెట్ వారున్న భూయవరని యున్నారు.

9. విరంతువు పునర్వివాహము చేసుకొన్నయెడల మొదటి పెనిమిటి తాలూకు ఆస్తియందు ఆమెకుగలహక్కు నశించి పోతున్నది. పునర్వివాహముజరిగే ఆచారములుగల తెగలలో కూడా పునర్వివాహము చేసుకొన్నప్పుడు మొదటి పెనిమిటియొక్క ఆస్తిని ఆమె పోగొట్టుకొనక తప్పదు. మద్రాస్ హైకోర్టువారు మురుగాయి యెదిరి వీరకూరి అనే కేసులో నున్న కొడుతి యెదిరి మాడు అనే కేసులోనున్న తీర్పు చేసినారు.

10. విరంతువు, పునర్వివాహముచేసు కొన్నట్లయితే, చచ్చి పోయిన పెనిమిటియొక్క ఆస్తి, పుత్రవార్సులకు చెందుతుందని, 1856 సంవత్సరము 15 నెంబరు ఆక్టులో విధించబడియున్నది.

11. మొదటివివాహమువల్ల స్త్రీకి, కుమారుడు కలిగి యుండగా, ఆమె పునర్వివాహము చేసుకొన్నది. తర్వాత ఆమె కుమారుడు చనిపోయినాడు. ఆ కుమారుని ఆస్తికి, ఈ రెండవవివాహము చేసుకొన్న విరంతు తల్లి, హక్కుదారురాలై ఆ కుమారుని ఆస్తి ఆమెకు సంక్రమించుతుందని, కలకత్తా హైకోర్టు వారు, అజీరు, యెదిరి దోరియాని, అనే కేసులో తీర్పుచేసినారు.

12. హిందూస్త్రీ, ముంబాయినితర్వాత, మహమ్మదీయు మరుముకు స్వీకరించి తుకక పానికి పెండ్లాకింది. రెండవవివాహము చేసుకొనకముందు, ఆ స్త్రీ హిందూముము త్యకించినందున, మొదటి పెనిమిటి తాలూకు ఆస్తి ఆమెకు చెందుటకు అర్హురని యెదిరి మెనార్లీ 1856 సంవత్సరము 15 నెంబరు ఆక్టులో విధించబడియున్నది. కలకత్తా హైకోర్టు తీర్పు చేసినారు.

13. మొదటి పెనిమిటి తల్లి గానూ హిందూ ముంబాయి స్త్రీ, పునర్వివాహము చేసుకొన్నట్లయితే ఆమెకు స్వీకరిం గా నున్నా వుండుటకు వీలుకాదనిన్ని, ఈ ముంబాయి స్త్రీ హిందూ ముంబాయినితర్వాత, మహమ్మదీయు మరుముకు స్వీకరించినది. రెండవవివాహము చేసుకొనకముందు, ఆ స్త్రీ హిందూముము త్యకించినందున, మొదటి పెనిమిటి తాలూకు ఆస్తి ఆమెకు చెందుటకు అర్హురని యెదిరి మెనార్లీ 1856 సంవత్సరము 15 నెంబరు ఆక్టులో విధించబడియున్నది. కలకత్తా హైకోర్టు తీర్పు చేసినారు.

14. మొదటి పెనిమిటి తల్లి గానూ హిందూ ముంబాయి స్త్రీ, పునర్వివాహము చేసుకొన్నట్లయితే ఆమెకు స్వీకరిం గా నున్నా వుండుటకు వీలుకాదనిన్ని, ఈ ముంబాయి స్త్రీ హిందూ ముంబాయినితర్వాత, మహమ్మదీయు మరుముకు స్వీకరించినది. రెండవవివాహము చేసుకొనకముందు, ఆ స్త్రీ హిందూముము త్యకించినందున, మొదటి పెనిమిటి తాలూకు ఆస్తి ఆమెకు చెందుటకు అర్హురని యెదిరి మెనార్లీ 1856 సంవత్సరము 15 నెంబరు ఆక్టులో విధించబడియున్నది. కలకత్తా హైకోర్టు తీర్పు చేసినారు.

ప్రాగ్ధామిమండల ప్రాథమిక విద్యామహాసభ

శ్రీ దుగ్గిరాల సూర్యప్రకాశరావుగారు అధ్యక్షులు
(స్వకీయ విలేఖరి)

“విద్యావిధానము మార్చబడుటకు స్వతంత్ర ఆవేశము”
ద్వారా, జూలై 22:—తూర్పు గోదావరిమండల ప్రాథమిక విద్యాసంఘం ద్వితీయమహాసభ నేటియందు మున 8 గంటలకు ద్వారాపూడి గ్రామము గోపాలపురం ఎస్టేటువారి హాల్లో నత్తుత్తాపామతో సమావేశమయ్యెను. సభాపతి మార్గమునకు చెల్లువలవద్దను ఆహ్వానపు ప్రకటనలను జ్ఞాపిక పాఠ్యప్రకటనలను విలసిల్లెను. “విద్య నృపాలపూజితము” “మా తల్లివిద్య మరవకుడు” అను నీరెండు ప్రకటనలను సన్మాన సంఘమువారి యాజ్ఞాన కోరికలుగా నన్నట్లు నన్వింపక మానవు. ప్రస్తుత ప్రభుత్వచైఖరియు విద్యావిధానమున వాలోనించువారికి వింతకొల్పకమానదు. సభాకార్యక్రమము 8 గంటలకు ప్రారంభమై 10-30 గంటలవరకు సాగెను. సుమారు 800 మంది ఉపాధ్యాయులు స్కూళ్ల మేనేజరులు అభిమానులు ఉత్సాహమున గలరు. శ్రీ అయినాపురపు రామారావుగారి ప్రార్థనతో సభ మొదలిడినది.

ఆహ్వానాధ్యక్షుడు

శ్రీ చేమూరి రామం జగ్గూ (స్వకీయ విలేఖరు) స్వాగతమిచ్చియు తనయుపన్యాసమును జరిపెను. మీరు (ఉపాధ్యాయులు) జగత్తుమండల కలకలము నికరమనమైరది. ప్రజలకు జ్ఞానచతువు మీనలను ప్రసారంపడుచున్నది. మీరు వ్యాపింపజేయు విద్యావిధానములకు గలరు మేల్కొలుపును లాభకరములను పొందువారు ప్రజలు కావున ప్రజలు కూడ ఇందు తరగిస్తూ యుండవలసివచ్చెను. యామహాసభ నేటివారిచే విశేషంబుచేయుట అట్టి అభిమానుల పాల్గొనుట కనుగారము. వ్యాయమునకు సభికారులయొక్కయు పూర్ణాభిమానగౌరవములకు మాత్రం బాట్రులై యుపాధ్యాయులు నిర్వీరతగా గాలమునకు చేయుచు నిరంతర జోషకారము చేయవలసియుండగా, ప్రస్తుతకాలమున గాలవై పరిత్యజింపబడి వస్తువుల ధర లభింపజేయుగా బెరిగిన యాచార్యశాస్త్రులు దుర్భర దినములలో సపాధ్యాయులు సంసారమహాదేవమందు చెప్పిరిలేక, ప్రజలపై సభికారము నాగించుచు సభిక వేతనము లందుకొనుచు సుఖించుచున్న యితర శాఖోద్యోగియుల జూచి తా నీ వృత్తి బూనినందులకు బాధ్యులై మనస్కుడై తోడివారికి జేరదీసి సభలద్వీపు జీవవాధావిధులను విక్రీణి గుర్తరస్థితియందుండియు తీర్మానముననుసరించి బోషించువారి కెంతయు నవమానకరము! నిరంతరజోషకాంక్షాచేయుచు స్వల్ప జేతనముతోను స్వల్ప భనపాతితోషికముతోను సంసారములు గడపుకొను వీరివిషయమున ప్రప్రథమమున సభివృద్ధి జాడమనినదానికెబడులుగా వందల మేల జీతములుగై కొనుచు ప్రజలపై సభికారమునాగించు నుద్యోగియుల వేతనములయభివృద్ధి చేయుట మాడ, వేతనాభివృద్ధి మాటుపుంత్రోక్తిని కాలవ్రత సేమన భవ్యును.

స్థానిక కృషిరీసాలసా సంఘములందును జిల్లా ఎడ్యుకేషనుల కౌన్సిలునందును భవిష్యును మాటగావల కలవారును నియమితులగున్నారు గాని విద్యావంతులు అందు రాతక బోవుచున్నారనియు విద్యాలక్షణము (మన కేవల క్యా ఫి శ్వేదము)లవారి నేతర్నివృత్తులను కొనుపుచున్నామనియు చెప్పినవనియు, అది అభ్యివృద్ధి చేయుచున్నది. నానాటికి కడుపులపార పెట్టు తిగి బోవుచున్నావో యుపాధ్యాయుల విద్యా పలుత్యముకూడ నట్లే తగ్గిబోవుచున్నది. పూర్వముని నీలములలో సపాధ్యాయత్వము వహించినవారిలో పంకెతులు పురాణవేల్తులు జ్యోతిషకాస్త్రప్రవీరయులు మొలలవిద్యా వంతులుండిరి. వారు నేర్పినవిద్య ను పలుత్య యగలవయై వైమరి తురగతి చాటి నవారు పురాణములు చదువ గలిగియు కొందరగర్భము చేప్ప గలిగియుండిరి. ఇట్టికాలమున సపాధ్యాయులలో బెక్కులు పురాణములు చదువనేరని వారలున్నారు. మీరు గినియాలనువని లేదు. తనభాషప్రముఖ మరతకావరము వచ్చిట్ల రని యుపాధ్యాయులున్నారు. మరవిషయము మాడుక తేయెలలలో వచ్చునో తెలియనివారుగలరు. గొలుసులు చదువనేరని వారలుగలరు. ప్రాథమిక పరగుగాని రాత్రిగాని కట్టినేర్పిన

వారదు. ప్రస్తుత సాధ్యాయులు గొంతటి విద్యావైద్యుల మిట్టన్నది. ఇట్టి యుపాధ్యాయులయొద్ద విద్యనేర్పినవాని విద్యాపట్టుము వర్ధింప నవసరములేదు. పల్లెటూరిబడిలో విద్య సాంత్మనవిద్యాగీ కొంతవ్రాత యెరుంగుటలో తప్ప నితరవిషయముల గొరగానివా డగుచున్నాడు...అందుచే బుద్ధిగంతు లందరు యోచించి యెట్లుకూర్చినో సపాధ్యాయులు విద్య నేర్పదగినవాడనో విద్యాగీ తనకుపరిచయ విద్య నేర్పినా డగునో యావిధాన మటువంటివిధాలు పన్నవలసియున్నది.

శ్రీ దుగ్గిరాల సూర్యప్రకాశరావుగారు (స్వకీయ విలేఖరు) కేవల కౌన్సిలు వైస్ (చైర్మన్) సభి కృషివేడుగా నెన్నుకొనబడిరి. ప్రస్తుత విద్యావిధానమును గురించియు అభికార విధానమునుగురించియు చిర్చించుచు నవ్వుపుట్టించు సామ్యములతో ఇతిహాసములతో రెడుగంటలకాలము అధ్యక్షుడు క్షిప్రపాత్యమును గావించిరి. పిమ్మట ఉపాధ్యాయసంఘ సంయుక్తకార్యగి యగు శ్రీ గాడిచర్ల సూర్యనారాయణగారు సంఘకార్యమునుగురించి చెప్పిరి. గత మాడునవత్సరముల నుండియు చేయదగినంతకార్యము జరుప మీలేకపోయిన దనియు, అందులకు మఖ్యకారము స్థాయిసంఘసభ్యులందరి అభిప్రాయభేదములనియు చెప్పిరి. ఉపాధ్యాయులందరును సరిగా సభ్యత్వపు చందాల నిమ్ము లేదనియు, యికముందైనను అట్టివిధిని నెరవేర్చవలసినదనియు హెచ్చరించిరి.

సుబ్బారావుగారు (మేడపాడు) టీచర్లసంఘము (చైర్మన్) పెక్కుటల్లమున వివాదములే యాసంఘద్వీపికి కారణమనినది.

మధ్యాహ్నము మాడుగంటలకు శ్రీ సూర్యప్రకాశరావుగారి యధ్యక్షతక్రింద మహాసభ మరల సమావేశమయ్యెను. రాత్రి 9 గంటలవరకు తీర్మానములపై చర్చలగిరి సభ సమాప్తి నొందెను.

ఈ క్రిందితీర్మానములు ఆమోదించబడినవి.

1. స్కూళ్లు ఘనము ఘోషము సెకండరీగ్రేడ్ (ట్రెయినింగు) అయిన ప్రాథమిక పాఠశాలలో పనిచేయుచున్న ఉపాధ్యాయులకు వైఫరీతులకు ప్రయత్నముగావదివి వెళ్లుటకు దైర్యమువారిని యాసభవారు కోరుచున్నారు.

ఉ|| కొంత రామయ్యగారు

అ|| వివరములకు సూర్యనారాయణగారు

2. సమావేశమగుటకు ట్రైనింగులుయిచ్చి జీతము లభింపజేయుట కనుగుణముగా గ్రాంట్లునుచురూడి ట్రైనింగులు చొప్పించవలెనని యాసభవారు కోరుచున్నారు.

ఉ|| గాడిచర్ల సూర్యనారాయణగారు

అ|| మద్రాస్ సర్వేనారాయణగారు

3. ఎయిడెను పాఠశాలలో ప్రస్తుత మములలోనున్న టీచింగు గ్రాంట్లన్నీ బహుకృత్యముగా నున్నది. స్కూళ్ల సకీపింతులు దుర్భరముగా నున్నది కావున యిదివరలో నున్న గ్రాంట్లన్నీలకు రెట్టింపు చేయవలసినదని శ్రీ దొరతనమువారిని యాసభవారు కోరుచున్నారు.

(ఉపపాదకుల వైకేపైడినారు)

4. బోర్డు హైస్కూలు ఎంపెంటరీస్కూళ్లలో జిల్లల సంఖ్యనుబట్టిగాక తరగతి నుబట్టి రగతి 1-5 ఒకటివరుచొప్పున అప్పాయింటుమెంటు చేయుటగాను శ్రీ తాలూకాబోర్డు (చైర్మన్)లవారిని యాసభవారు కోరుచున్నారు.

ఉ|| జి. పల్లెయ్యగారు, అ|| ఎ. రామారావుగారు.

5. ఈసలబు (వేరుగా వ్రాయబడినది) శ్రీ ఎడ్యుకేషను కౌన్సిలువారు ఆమోదించి సాధ్యమైనంతవరకు జిల్లాలోని ప్రాథమిక పాఠశాలలు అవలంబించునటుల హెచ్చరింపవలసినదని యాసభవారు కోరుచున్నారు.

ఉ|| జి. సూర్యనారాయణగారు

అ|| వి. సూర్యనారాయణగారు

6. విశవ తరగతి ముగించిన వెంటనే ఎర్లింగు వివక్ష లేకయే ఉద్యోగమునందుగాని (ట్రెయినింగు) నందుగాని చేర్చించ గలములకు విద్యాధికారికారకుల యాసభవారు కోరుచున్నారు.

7. అది ఆంగ్లస్కూళ్లయందు ఆగ్రహతులవారికి ఉపాధ్యాయులను నిమ్ముచున్నారు. కాబట్టి ఆదేవిధముగా హిందూస్కూళ్లయందు ఆరీమాంధ్రులకు ఉద్యోగము ఇప్పించగలదులకు విద్యాధికారులకు యాసభవారు కోరుచున్నారు.

8. అది ఆంగ్ల, ఎంపెంటరీ విద్యార్థులకు లేబరు కమీషనువారు యచ్చే స్కాలర్షిప్ భగవంతులకు శేత్రవకు వరుసగా దయచేయించగలదులకు ఈసభవారు కోరుచున్నారు.

ఉ|| కడిగిల అప్పలస్వామిగారు

అ|| ఎం. వెంకటస్వామిగారు

9. ఎంపెంటరీ ఎడ్యుకేషన్ ఆఫీసులకు మేనేజర్ల సంఘములకు జిల్లా విద్యాసంఘములందు ప్రాతినిధ్యము నీయనే ర్పరచియుండగా దైర్యమువారి నేవదికారులందు టీచరు మేనేజరు సుఖపదము నుపయోగించుట జట్టురద్దమును టీచర్లు కాని మేనేజర్లు యొక్కయు, లేబరు మేనేజర్లు యొక్కయు క్లకభవ్యమునకు భగవంతులుగా నున్నది. గాన సట్టి భేదకల్ప

నము చేయక మేనేజరుసంఘము లకు సుమునే నాడవలయునని శ్రీ దైర్యమువారిని యాసభవారు కోరుచున్నారు.

ఉ|| జి. సూర్యనారాయణగారు, అ|| మ. పత్తియ్యగారు

10. ప్రాథమిక పాఠశాలలకు గువయోగింపదగు పాల పస్తకములకునే ప్రాథమిక పాఠశాలలందు చరనీయమున వాస్తవ ప్రతిబింబ యితర ప్రతిబింబముగా నెమ్మలుపు కమిటీ చేర నిర్ణయింపవలసినది యాసభవారు కోరుచున్నారు.

ఉ|| జి. సూర్యనారాయణగారు, అ|| జి. పల్లెయ్యగారు.

అనుమానము, రెండు ప్రతిబింబములు 41.

11. ప్రస్తుతము ప్రాథమికవిద్యా కృషిద్వి విషయమై ప్రచురింపబడుచున్న (1) “మీ విద్య” కాకినాడి (2) “ఆంధ్రరాష్ట్ర” (పారిశ్రామిక) ఏలూరు (3) “కుమారబోధిని” మద్రాసు (4) “గ్రామ విద్యావైకల్య” విజయవాడ (5) “హిందూ కుండిరి” కాకినాడి (6) “గోబింద” బెంగళుర ప్రతికలకు ప్రాథమిక విద్యాపాఠశాలలలో పంపించుట కనుమతి నీయవలసినది యాసభవారు శ్రీ దైర్యమువారిని కోరుచున్నారు.

ఉ|| వైవారే,

12. ఎంపెంటరీస్కూళ్లలో టీచరు కృషి కెట్టు పొందుటకు ఎ|| రూ|| ప్రకార పాఠ్యమును “నిరంతరమైన మూడు సంవత్సరముల హాజరు” అను నిర్దేశమును “నిరంతరము” అను మాట తొలగించవలసినదని యాసభవారు కోరుచున్నారు.

ఉ|| గా. సూర్యనారాయణగారు

అ|| వి. వెంకట్రామయ్యగారు

13. లేబరు డిపార్టుమెంటులో జీతములు నాలుగుమాసముల కొకసారి ఒకొక్క రోజుచొప్పున పంపించినందువల్ల కుటుంబములో టీ, మిట్ట చానీలు మొదలగు వస్తువులు కాబట్టి ప్రతికలకు 20-25 రెండు రుపాయలు టీబిటు శ్రీ లేబరు డిపార్టుమెంటువారిని యాసభవారు కోరుచున్నారు.

ఉ|| వి. సూర్యనారాయణగారు

అ|| ఎ. సూర్యనారాయణగారు

14. ఎయిడెను స్కూళ్లలో కృషిచరు, పుస్తకములు వగైరాలకు గ్రాంట్లు సగమునామ్రము గవర్న మెంటు యిప్పించుచున్నారు. మేనేజర్ల సగము తాము భరింపుచు కష్టముగాను న్నది గాన ముప్పాతికంతుగ్రాంట్లు తక్కినకాంతుండ యిప్పించ గలదులకు గవర్న మెంటువారిని యాసభవారు కోరుచున్నారు.

ఉ|| జి. సూర్యనారాయణగారు.

అ|| మద్రాస్ సర్వేనారాయణగారు.

15. బోర్డు ఎంపెంటరీ పాఠశాలలో లభింపజేయుటకు సంగీతోపాధ్యాయులు లందుట ఆవశ్యకమనియు అట్టివారికి యిచ్చువేతనములు నెల 15 రు 20 లకు తక్కువలేకుండ యిచ్చువలెననియు యాసభవారు స్థానిక ప్రభుత్వముల వారిని కోరుచున్నారు.

ఉ|| నానిజోషి, వెంకటేశ్వరం.

అ|| శ్రీబ్రహ్మ వెంకటేశ్వరం, సూర్యనారాయణగారు.

16. ఈజిల్లాలలో పాలకాబోర్డులలో బోర్డుస్కూళ్ల టీచర్లకు ప్రమాదము చానునచ్చినప్పుడు సాధ్యమయినంత వరకు నీనియారిటీక్రేడు కాపతేమక్రొసకారము ప్రమాదములు దయచేయుచుటకు స్థానిక పాఠశాలాధికారులకు యాసభవారు కోరుచున్నారు.

ఉ|| రాయలి లక్ష్మీనారాయణగారు.

అ|| సోమిన సత్యంగారు.

17. ప్రతితాలూకాబోర్డులో ముగిసిపోటిలో 5 తరగతివరకు విద్యనేర్చి వైద్యుడే న్నట్లు కనకాశములేని పిల్లలయు పయోగాగము తాలూకా ఒకటెంటులో ఇండెన్సీయతో పాఠశాలలు కలకల్ప దొర 1-5 గా సా. సంఖ్యకు విరాళము సగము క్రికము యాసభవారు అట్టి యిచ్చించుచున్నారు.

ఉ|| గా. నా. వి. గారు.

అ|| అయినవరపు సూర్యపుగారు.

18. అది మాంధ్రులకు మేంల విద్యలో వెనుకబడిన జాతులవారికి తము బట్టి పుస్తకములు పలకలు యిచ్చు బోర్డుల స్కూళ్లకు ఇండెన్సీ 1-5 స్కూళ్లకు పెట్టుటను, అట్టి పాఠశాలల నిర్వహించుచున్న మేనేజర్లు పుష్కలముగా గ్రాంట్లకు యిప్పించ గలంలను, ఎ|| సగా తాలూకా బోర్డువారిని గవర్న మెంటు వారిని యాసభవారు కోరుచున్నారు.

ఉ|| వి. ఎ. సూర్యనారాయణగారు.

అ|| పి. సత్యవంతుగారు.

19. గవర్న మెంటు పాఠశాలలోలని బోర్డువారి అధీనమున 1922 సం॥ జూలై 25 తేదీన దఫలు పరవబడినవి. అట్టి పాఠశాలలో సాధ్యమయిన లయంస్కేలు దూర్వ టీ అల్లవెన్న యిచ్చుటకు ఏర్పడి యుండునె తెల్పవలెను

ఆంధ్ర గ్రంథ మాల

నెం. 7 తంబుచెట్టి వీధి, మద్రాసు.

- ఈ గ్రంథమాలయందు, విజ్ఞానాభ్యుదయమునకు సాధనములై వివిధవిషయములకు సంబంధించిన గ్రంథములు రెండుమాసముల కొకగ్రంథమువంతున బ్రచురింపబడును వెలువడిన గ్రంథములు
- 1 శతకమంజరి (భక్తిసంపుటము) వృషాధిప, సర్వేశ్వర, దేవకీనందన, నారాయణ, కాళహస్తీశ్వరాది శతకములు పది యిందు గలవు ఒక్కొక్కశతకమునకు పీఠికయు, పాఠభేదములును గలవు (ఈ శతకములు విడిగన దొరకును) 0-5-0
 - 2 బసవపురాణము (ద్విపద) పాల్కురికి సోమనాథుడు అనేక తాళపత్రమాతృకలను పరిశీలించి కూర్చిన మూలము పాఠభేదములు సూచింపబడినవి శ్రీ కేటూరి ప్రభాకర శాస్త్రిగారు వ్రాసిన విపులమగ పీఠిక గలదు 5-0
 - 3 గాంధీయజాత్యుపేక్షాము కాంగ్రెసు అధ్యక్షోపన్యాసము 0-5-0
 - 4 కమలాక్షి (చిన్న విచిత్రకథ) రాయనం వేంకటేశ్వరుడుగారు 0-5-0
 - 5 నీతినిధి ఇది యొక యుత్సాహనీతిగ్రంథము. ఇది తొలుదొల్ల రెండువేలండ్లకు ముందొక భారతీయ పండితునిచే తిలకభాషయందు రచియింపబడి పదపది యనేక భాషల బరివర్తితమై వ్యాప్తినిగన్నది. అనువాదకులు వేటూరి ప్రభాకరశాస్త్రిగారు 0-5-0
- వెలువడిన గ్రంథములు
- 6 జీర్ణవిజయచరచిత్రము. కుందూరి ఈశ్వరదత్తుగారు, బి. ప. క్రీస్తుజ్ఞ దేవరాయ శాస్త్రిగారు సంకలనము (హాసనిధి) యొక్క ప్రాచీనములైనవి 0-5-0
 - 7 లా గంధర్వము (కావ్యము) ప్రేమమర్రి ప్రసాదుగారు సంకలనము, కవిశైలినిబట్టి సుగ్రామముగా వ్రాసినది సరసముగ ఉద్ఘాటించినది సందర్భానుసారముగ త్యాగిం జాగారు రచించినకృతులును నిందుఁ జేర్చబడినవి. 0-5-0
 - 8 భీష్ముడు (అయిదంకముల నాటకము) నార్యదేశపు కవిశిఖామణి యగు ఇబ్సను గారి బ్రాండు అను నాటకమున కనువాదము. అనువాదకులు పొణకా పిచ్చిరెడ్డిగారు. 0-0-0
- కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు, వ్యవస్థాపకుడు

చిలక మర్రిలక్ష్మీనృసింహకవి వష్టిపూర్తి

ప్రఖ్యాతి సంవత్సర భాద్రపదములో (24-9-1927) జరుగను వారిగ్రంథములన్నియు 10 సంపుటములు అచ్చగుచున్నవి 10 సంపుటములకు 25 రూపాయలు చందాధనము అధ్యాస్యముగా పంపవలెను ఒకేమాదక పంపలేని వారు దరఖాస్తుతో రు. 10 బున్ను, మిగిలిన రు. 15 లు నెల 9-కి రు. 5 చొప్పున మూడు వాయిదాలుగానన్ను చెల్లించవచ్చును మనియార్డరులు ఖచ్చున చందాదారులే భరించవలెను మొదట రిజిస్టరు చేసి కొనే 500 వంది చందాదారులకు పోస్టబిల్టులు మేమే భరించి 10 సంపుటములు పంపబడును కొద్దిప్రతులే అచ్చగుచున్నవి గనుక చందాదారులు త్వరపడవలెను లక్ష్మీనరసింహంగారి నూతన గ్రంథములు —

- (1) ప్రహ్లాద నాటకము (2) కర్పూరమంజరి (రెండవ భాగము) (3) రాగవత కథామంజరి
- దరఖాస్తులు, మనియార్డర్లు పంపింపరాదు
- 3457 పా. గురుమూర్తి, ఇన్నిమకేట రాజమండ్రి అని పంపవలెను.

తామర తైలము

డబ్బీ 1-కి 0-6-0, 12-కి 3-8-0.

తామర ఒకవిధమైన పురుగులవలన చర్మముమీద గాని, వెండ్రుకలలోగాని, లోచనములలోగాని, గోళ్లలోగాని పుట్టవచ్చును పురుగులలోని భేదములబట్టి తామరలోను రెండు ఖాతు ఖేదములు గలవు

1 ఖాతు — దురద, ఉంగరముల పంటి పుట్టు, పాపులు, రసి కాటుకు, వెండ్రుకలు ఈడిపోవుట మొదలగునవి కొంచెముగా లేచి తీరవలసినవి వ్యాపించి నిద్రపట్టనిది యేర్పడదు

చికిత్స — పురుగుల ఖంపి చెడిపోయినచర్మమును మంచినీటిలోనికి తెచ్చుట అయియున్నది ఇందులకు చెయవలసిన వైద్యము — 1 మందు లోచనములలోనికి పోవలయును 2 పురుగులజంపు మందును వాడవలయును 3 పురుగుల తిరిగి పుట్టుకుండ చేయవలయును రాజారాజి గుర్తుగ లమా తామరమందున కీలకములు గలివి.

అమ్మతాంజనం డిపో, బొంబాయి - మదరాసు.

ఆయుర్వేదాషధ రత్నా కరము చరక చికిత్సాస్థానము రు. 6

అంధ్రదేశజ్యోతిషాచార్యులు 2, భస్మప్రకాశికరు 1 3046) డాక్టరు శ్రీహరి కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి, శివవాడ 1204 5 ఆంధ్ర కథనము వెల 1-కి రు. 6-0-0

శ్రీ ముక్త్యాల సంస్థానమున 800 పుటములు వేయబడినది బహుమాత్రము, శివ, శక్తి, క్షయ, వీలైన బోగ్బాటును 3+మును కర్మమును ఉపయోగించు భేదము ముందులో పంపబడును అనేకులు వాడి మెచ్చినారు కేటూరు ఉచితము 2126 ఆర్ధరనాయనశాల, ముక్త్యాల, కృష్ణా

దంతచూరము

డబ్బీ 1-కి వెల 0-2-0, 12-కి 1-4-0

ఈ దంతచూరములో పండ్లపండ్లములవలన చిగుళ్లు గట్టి పడును. చిగుళ్లునుండి రక్తముకొలుపుండును నోటిదుర్బంధము లేకయుండును పండ్లు ముత్యములవలె తెల్లగా నుండును అమ్మతాంజనం డిపో, బొంబాయి - మదరాసు

ప్రతాప కస్తూరి మాత్రలు

మిక్కిలి ఘాటును సువాసనగలది 3367

1-2 మాత్రలను పుచ్చుకొనిత ఆనంముగా నుండుట

యేగాక అజిర్ణము, నూయపు, జలుబు, జ్వరము, గుడ్డు, ఉబ్బుపము, కఫము, చిన్నబిడ్డల నొండు, కిలరా, ప్లేగు మొదలగు అనేకమగు వ్యాధులన హరింపుటయేగాక బలమునూ జిర్ణక క్రిని, ఆరోగ్యమునూ గలిగించు వరప్రసాదము ప్రతి గృహ మందుండవలసిది 8857

250 మాత్రల సీసా	0	4	0
12 సీసాలు	2	8	0
వి పి చార్జి ఎన్నట్లైనా	0	6	0

వి. శి. వ. అందు కో. ఆయుర్వేదసమాజం, పెరిచి - నెల్లూరు జిల్లా

Amrutanjani

BEST INDIAN PAIN BALM.

అమ్మతాంజనం డిపో, బొంబాయి - మదరాసు

ప్రకటన

“అజ్ఞానతీమిర భాస్కరుద్భవ నిర్మూలనము” అను అపూర్వ గ్రంథము అచ్చొత్తపబడి మొత్తం సంస్కృతమున్నది. ఇయ్యది మతప్రయతి పీఠాధిపతులచేతను బరిష్కరింపబడి, విజయనగర పీఠికాపురాది సంస్థానస్థితపండిత వర్తలచేతన, ఆంగ్లేయ సంస్కృత బాషామణులచేతను, రెదితర బహువిధ్య దృష్టిల ది ము చె త ను క్లా ఫిం ప బ డి యు న్న ది వర్తాశ్రమధర్మములు తెలిసికొనుటకు ముఖ్యమైన విషయము లంగుల ఇది కృష్ణాశిల్ప జి. యస్. బి. సరస్వతి స్వామిలవారు వ్రాసిన “అజ్ఞాన తీమిరభాస్కర” మను గ్రంథముపై ప్రాయబడిన ఖ్యాత గ్రంథమై శ్రీమన్మాదమాషి వాది మత్తేభ కంఠీవ సంగోద్యప్తలాచార్యులవారిచే రచింపబడియున్నది వయవారు ఈ క్రింది చిరునామాకు వ్రాసి తెప్పించుకొలర దీనిమె పోష్టేకిగా రూ. 3-0-0 శ్రీమన్మాదమాషి వాది మత్తేభకంఠీవ సంగోద్యప్తలాచార్యులు, కృష్ణాశిల్ప, గుడివాడతాలూకా, లింగాలపాడు, కాళకొల్లు

త్యాగరాజ గ్రంథమాల

- 1 ఇదేమేపిల్లా ఈలాగు మారిపోయినావు 0-1-0
 - 2 అయ్యో నీవు నామగదా 0-1-0
 - 3 ఏమే ఒకరినుండియొకరు ఇద్దరముచెడిపోతిమి 0-2-8
 - 4 మధ్యపానము 0-3-8
 - 5 శ్రీ త్యాగరాజాష్టోత్తర శతనామావళి, అంజనేయస్తోత్రము, త్యాగరాజ చరిత్రము 0-4-0
- ఈగ్రంథములు బెంగళూరు నాగరత్నముచే రచియింపబడి చదువుటకు వ్యావ్యముగా నుండును వెలుయువా క్రింది చిరునామాకు వ్రాసికొనవలయును
- త్యాగరాజ గ్రంథమాలా కార్యస్థానము (8705) శ్రీనివాసయ్యరువీధి, మద్రాసు

గజ్జికె తైలము

వెల డబ్బీ 1-కి రు. 0-4-0, వి. పి. నహా 0-9-0

ఈ తైలమును నాలుగు పూలుల రుచిని కలిపి, గజ్జికె చిలుము, జిల మొదలగునవి నశించును తప్పక పరిశీలించు

రోమహరి

డబ్బీ 1-కి రు. 0-8-0, వి. పి. నహా 0-13-0

ఈ భక్త్యమును నీటితో కలిపి పట్టించిన, రోమములు కండు నిమిషములలో మొదలగు రుచిపోవును దీనివలన చర్మము నలు పెక్కుదు, పంటయ్యుండదు రోమములు రుచిపోవును.

అమ్మతాంజనం డిపో, బొంబాయి - మదరాసు